

HARSHEN FARANSANCI A DUNIYA

Tsarinsa na 2022

Kashi na
2022

KUNSHIYA

Shimfida 3

Gabatarwa 4

SASHE NA 1

Kasancewar wannan shiri na samar da hadin kai tsakanin al'umma masu magana da harshen Faransanci shiri da ya shafi al'umma masu al'adu mabambanta da sashe daban dabon na duniya, sai ya kasancewarta kashi kashi. Manufa a nan ita ce kasancewar duniya kashi kashi abu ne tabbatacce, amma kuma wani abu na tinkaho da ke bukatar wayewar kai. Wannan shiri wata hanya ce da ke kara tabbatar da cewa lalle a cikin duniya akwai harsuna dabon dabon, kuma hakan abu ne mai kyau a ko'ina. Abu na farko da hakan ya haifar shi ne tunani daga wani harshe zuwa wani, wanda haka zai hana zaman gidadanci, sai sa a sami wayewar kai da fahintar juna.

■ Yawa da kuma rabe- raben kasashen da
ake magana da Faransanci a duniya. 6

■ Hangen Faransanci ta cibiyoyin sarrafawa
masu yawa 10

■ Harshen Faransanci da amfani da
harsuna masu yawa a manyan kungiyoyi
na duniya 13

SASHE NA 2

Manuofin harshe da koyarwa da harshen Faransanci da kuma koyar da Faransanci a duniya

- Faransanci a matsayin harshen koyarwa 20
- Faransaci a matsayin harshen kasar waje 21

SASHE NA 3

Harshen Faransanci da al'ada a yanar gizo

- Matsayin Harshen Faransanci a yanar gizo 26
- Al'adun mutane masu magana da
harshen Faransanci da ke zube a yanar
gizo: Abubawan da suka shafe su da kuma
matsalolinsu 28
- Littafin da kuma mawallafan harshen
Faransanci 31

SHIMFI'DA

Wannan rahoto da ke biye ba wani bayani ne game da harshen Faransanci ba, gabatarwa ne, bayani na kamar a idonka aka yi na yunkurin masu magana da Faransanci a duniya baki daya. An fara ne da wannan hasashe: An haife mu ne a kalilan da al'adar Faransanci kalilan: "kuma muka kasance mun bunkasa ta kowane bangare".

Wannan shiri na samar da hadin kai tsakanin kasashe masu magana da harshen Faransanci kamar yadda yake a cikin wannan rahoton ya ci gaba ne da zama kashi kashi, ko kuma ma mu ce abu da yana sarrafuwa ta cibiyoyi masu yawan gaske. A takace ana iya cewa tunbin giwa.

Shirin samar da hadin kai tsakanin kasashe masu magana da harshen Faransanci na bunkasa ne saboda shi ne abu daya tilo mai karfin da zai iya haifar da haka ga mabambanta al'umma da ke yankin Afrika kuma a kan matasanta. Harshen Faransanci na ci gaba da bunkasa da kasancewarta harshen mutanen Afrika, a makarantu, a rubuce-rubucensu da harkokinsu na gudanar da bincike da kuma tunaninsu. Wannan harshe yana ci gaba da mamaye tituna da kasuwanni da birane da a kullum suke ci gaba da kafuwa.

Wannan shiri na samar da hadin kai tsakanin kasashe masu magana da harshen Faransanci na ci gaba ne saboda ba ya kyamar kowa, kowa nasa ne a koyaushe. Kashe-kashe da rabe-rabe da ke ci gaba da faruwa a cikin al'umma masu mabambantan al'adu ya sa suka mayar da hankalinsu ga

harshen da shi ne ya hada su. Muna iya cewa wannan shiri ne da za a iya kallonsa ta hanyar wata tsohuwar magana da ke cewa cibiyarta na nan a ko'ina kuma ba shi da gefe a ko'ina.

Kasancewar wannan shiri na samar da hadin kai tsakanin al'umma masu magana da harshen Faransanci shiri da ya shafi al'umma masu al'adu mabambanta da sashe dabon na duniya, sai ya kasancewarta kashi kashi. Manufa a nan ita ce kasancewar duniya kashi kashi abu ne tabbatacce, amma kuma wani abu na tinkaho da ke bukatar wayewar kai. Wannan shiri wata hanya ce da ke kara tabbatar da cewa lalle a cikin duniya akwai harsuna dabon dabon, kuma hakan abu ne mai kyau a ko'ina. Abu na farko da hakan ya haifar shi ne tunani daga wani harshe zuwa wani, wanda haka zai hana zaman gidadanci, sai sa a sami wayewar kai da fahintar juna.

A dalilin haka ne wannan rahoto ya dage a kan nuna hatsarin dogaro da harshe daya a cibiyoyi da kuma hulda a duniya. Ba magana ce ta tilasta wa al'umma wani harshe babba, mafi karbuwa ba, kawai so ake a fahinta cewa a wannan duniya mai tattare da al'adu da tabi'u iri-iri, wanda hakan ke nuni da cewa al'umma a wani lokaci dole za a so a fahinci juna fa fuskar magana da harshe. Hirarrakinsu wanda ka iya kasancewa da wahala, da huldarsu, wanda wani lokaci ana iya samun rashin fahimta. Abin da yake gamagari wanda kuma ya kamata mu yi nasara a kansa tare, shi ne kamar yadda wani masanin falsafa mai suna Maurice Marleau-Ponty, kasancewar "abu a tsaye" ko "a gicciye" ya fi a ce an gan shi "a rataye".

Mafita a wannan duniya mai cike da harsuna iri-iri da al'adu mabambanta daya ce, wato shirin samar da hadin kai tsakanin kasashe masu magana da harshen Faransanci.

Souleymane Bachir Diagne
Jami'ar Columbia

GABATARWA

Wannan kashi na 5 na Harshen Faransanci a fadin duniya ya kai mu ga tsakiyar mabambantan wannan shiri na samar da hadin kai tsakanin kasashe masu magana da harshen Faransanci wadanda aka same su, kuma a rainonsu ta hanyar balaguron harshen Faransanci na tsawon shekaru masu yawa. Da yawan masu magana da harshen da suka kai yawan mutane miliyan 321, harshen Faransanci har yanzu shi ne na biyar a cikin harsunan da aka fi yin magana da su a duniya. Wadanda suke gabansa su ne harshen Ingilishi da Sinanci da Hindu da Isfaniyanci.

Aikin da aka yi ta hanyar nazarin bincike da aka gudanar a jami'o'i da kundaye da aka tanadar da sauran hanyoyin adana bayanai a kan yadda harsuna suke yaduwa a cikin al'umma, da tattaunawa da shaida, yana bayani ne a kan yadda aka amfani da harshen Faransanci, da ire-ire bambance-bambance nan da ake samu ta hanyar amfani da harshen cikin al'umma.

Aikin ya tabo wani abu da ba kasafai ake samu a rubuce ba cewa mafi yawa daga masu magana da harshen Faransanci da kananan yara da ke zaune a nahiyan Afrika an koyar da su ne da harshen Faransanci a makarantun da suka yi.

Domin fahintar aikin sosai an gayyace mu wajen yawo gani da ido a « Duniyar kasashe Rainon Faransa » a farkon aikin. A nan ne aka bude mana adadi da rabe-raben mutane masu magana da harshen Faransanci a fadin duniya. Aikin ya nuna mana gaskiyar masu magana da harshen da kuma yadda suka mallake shi, da yadda aka yi masa wasu 'yan canje-canje da kuma kare-kare da masu magana da harshen ke yi masa da dai sauran abubuwa da suka shafi haka. Gabatar da sakamakon nazari da aka dauki tsawon shekara guda ana yi cikin kasashe a kalla goma sha biyu a Afrika da kogin Indiya ya ba mu damar tinkarar ire-iren harshen Faransanci sosai kuma ba tare da wasu matsaloli ba.

Daya daga cikin abubuwa da dama da suka shafi halayyar harshen Faransanci da kuma bambance-bambancen da ake samu wajen amfani da shi, ya sa muka yanke shawarar wani abu da ya shafi yin amfani da harsuna da yawa kungiyoyin duniya. Mun yanke shawarar mu dubi tasirin shirin nan mai taken « sa ido, da daukar matakai nan take » da aka fara yinsa a shekarar 2020. Wanda ya gabatar da wannan shiri shi ne Babban Sakataren shirin samar da hadin kai tsakanin kasashe masu magana da harshen Faransanci Mrs Louise Mushikiwabo wadda a cikin tattaunawar da muka yi da ita ta ce mana, « yin amfani da harshe mai yawa wani abu ne muhimmi na habaka dangantaka tsakanin kasashe, yana da kyau kuma abu ne da ya cancanta a kare shi ».

Alexandre Wolff
Shugaban Sashen Kulawa
da Harshen Faransanci

Sashe na biyu na littafin ya kasance ne cike da bayanai gane da yadda ake koyon Faransanci da kuma yadda ake koyarwa cikin harshen Faransanci a cikin shekaru fiye da 160. Nazarin canje-canje da ake samu a duniya da ci gabon da ake samu da kuma matsalolin da ake fuskanta, sakamakon nazari da aka samu a kowane sashe cike yake da bayanai cikakku na ginshikan abubuwa da suke da tagomashi a harkar yin amfani da harsuna da yawa a sashen ilmi. Kuma dama ce ta yin dubi zuwa ga harkoki iri-iri da shirin samar da hadin kai tsakanin kasashe masu Magana da harshen Faransanci ke ba da tallafi a kai domin samun nasarar fiye da **dalibai miliyan 93** da Faransanci yake masu a matsayin harshen koyarwa a makarantu

A matsayin harshen kasar waje, Faransanci shi ne harshe na biyu da aka fi koyo a duniya da mutane fiye da **miliyan 50**. Idan aka yi nazarin yadda ake amfani da harshen Faransanci wajen koyarwa, za a ga abu ne yiwuwa harshen ya wuce matsayin harshen da ake amfani da shi kawai wajen koyarwa ko harshen 'yan boko, ya zama harshen da za a iya amfani da shi wajen samun aiki ko na ci gabon dalibai daga wani matakai zuwa matakai na gaba. Za kuma mu ga bukatar da ake da shi na harshen Faransanci yana da muhimmanci kuma yawan masu koyon harshen karuwa yake yi sosai a wasu sassa na duniya (Afrika da Amurka da Asiya) ko da kuwa koma bayan da ake gani a kasashen Turai ya kai ga tsyawarsa cik a duniya.

Sashe na uku ya fara ne da samar da bayani na kasancewar harshen Faransanci a yanar gizo, ya tabbatar da cewa harshen **shi ne na hudu** (bayan Ingilishi da Isfaniyanci da Larabci). Ya kawo shawarar hanyar da za a bi wajen samar da hanyoyin amfani da harshe bai daya a duniyar yanar gizo, wanda ya nuna yadda harshen Faransanci da Ingilisha suka tsere wa sauran harsuna.

Daga karshe sai bayanin halin da ake ciki a kan tambayar nan ta gano abubuwa da suka shafi al'adu wanda ya tabbatar mana da muhimmancin walafa shirye shirye ta hanyar zamani da suka shafi ji da gani da kade-kade musamman idan akwai bukatar haka. Ko kuma a kawo bayani na taron duniya na farko da aka gudanar na marubuta masu magana da harshen Faransanci da kuma halin da littafan harshen Faransanci ke ciki a duniya. Za mu iya tunawa da yadda littafai suke a kasar Faransa da kuma yadda karatu ya nuna yadda tarin al'adu da kuma matsalolin da ya kamata a yi gyara a kansu.

SASHE NA 1

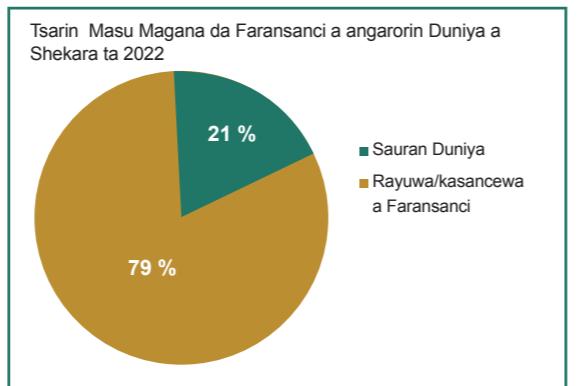
KASANCEWA DA KUMA AMFANI DA HARSHEN FARANSACI A DUNIYA

Karuwar mutane masu magana da harshen Faransaci a nahiyo Afrika ci gaba yake tsawon shekaru da dama. Raberaben masu magana da harshen faransaci ya dan sami kwaskwarima tamkar yadda amfani da wannan harshen ya canza musamman a ya yin amfani da shi cikin al'umma masu harsuna da yawa irin nahiyo Afrika. Hanyoyin koyon harshen Faransaci ya hada da hanyar da za mu kira ta gargajiya, wato ta koyo (amma ba ita kadai ba ce). Ana amfani da harshen Faransaci sosai ko kuma akasin haka, ya dai danganta da kasar da abin ya shafa. Akan hada shi da wani ko ma wasu harsunan a harkokin irin na rayuwa, misali kamar a wajen makaranta ko a wajen ofis. Dadin dadawa su wadannan sabbin masu amfani da harshen wadanda akasari Faransaci ba shi ne harshensu na haihuwa ba, sukan kasance sun hada shi da kwarewarsu na wani harshen. Wannan na kara yanayi da harshen Faransaci zai yi hulda da wasu harsuna na gida wanda kuma hakan kan haifar da kirkira na kalmomi da hadin jimla ko cikin maganganu na yau da kulum. Hakan kuma a kan sami wasu abubuwa daga wasu harsuna, wanda daga karshe sai ya haifar da wani abu da ba karbabben Faransaci ba, kamar yadda Darakta na ODSEF¹ ya ce, "An haife mu da Faransaci kalilan kuma a hankali muka bunkasa."

YAWA DA KUMA RABE-RABEN KASASHEN DA AKE MAGANA DA HARSHEN FARANSACI A DUNIYA

A shekarar 2022, an kiyasta akwai **masu magana da harshen Faransaci miliyan 321²** a duniya. Faransaci ya ci gaba da riike matsayin na biyar cikin harsunan da ake yin magana da su a duniya bayan Ingilishi da Sinanci da Indiyanci da Isfaniyanci³. A cikin shekaru huđu kacal, an sami karin mutane miliyan 21 masu magana da Faransaci. Wannan ya nuna an sami karin kaso kashi bakwai cikin dari daga shekarar 2018. Wannan bunkasa da harshen ke yi tun shekaru da dama na ci gaba duk da kuwa an sami wani dan tsaike a wani lokaci. A dai wannan wuri an sami karin mutane masu magana da Faransaci da kusan kashi goma cikin dari tsakanin shekara ta 2014 zuwa 2018.

Kamar yadda masu karatu suka saba karantawa, maganar ya hada da hanyoyi iri dabab-daban da harshen Faransaci ke bunkasa. Domin samar da tsari mai kyau da nagarta mun zabi mu bambanta tsakanin hadin kan masu magana da harshen Faransaci *na yau da kulum* a duniya a haife shi cikin Faransaci kuma ya rayu. Wato daga wuraren da Faransaci yake a matsayin harshen waje (Graph Duniar kasashe Rainon Faransa a 2022). Kasashe 36⁴ da abin ya shafa tare da kasancewar suna da kashi 80 na masu magana da harshen Faransaci na duniya, su ne zakaran gwajin dafi na rayuwa da makomar harshen Faransaci. Tabbas muhimmaci ginshikan koyon harshen Faransaci a matsayin harshen waje ba shi da wata makusa kuma yana nuni da yadda harshen yake ci gaba da zama abin sha'awa kuma mai amfani a duniyar da yin amfani da harsuna da yawa kulum kara bunkasa yake yi. Duk da haka kamar yadda lissafi da sakamakon nazarce nazarce da muke tarawa fiye da shekara goma, a nahiyo Afrika ce makomar harshen Faransaci ke cikin mawuyacin hali.

A gaskiya, ba wai kawai bunkasar yawan mutane masu magana da harshen Faransaci "Wanda aka haifa a ciki kuma ya taso a ciki ko kuma wanda kawai ya taso a cikin harshen Faransaci" ya kasance ya dan gota adadin da ake da shi a rubuce a duniya da digo (+⁵). Duka duka dai za a iya cewa yana wakiltar kashi 95 na karin da aka lura yana faruwa.

¹ Observatoire démographique et statistique de l'espace francophone de l'Université Laval à Québec.

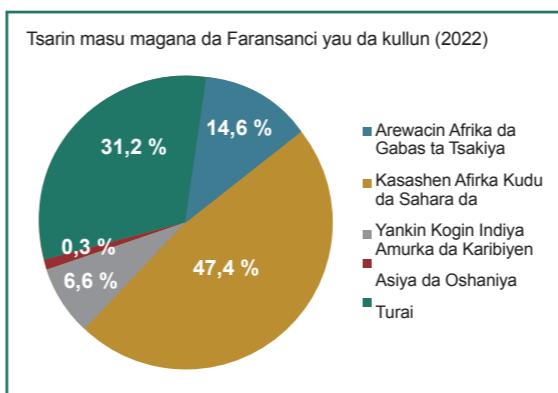
² Don cikakkun bayanai na lissafin, duba bayanin binciken Richard MARCOUX, Laurent RICHARD da Alexandre WOLFF. Estimation des populations francophones dans le monde en 2022. Sources et démarches méthodologiques. Québec, 2022, Observatoire démographique et statistique de l'espace francophone (ODSEF) Université Laval. Duba qrcode.

³ kimanta yawan masu magana da harsunan sun fito ne daga aikin Ethnologue, Languages of the World. 23e édition, 2020 a fadin Wikipédia.

⁴ Algeriya, Andorre, Belgium (ciki har da fédération Wallonie-Bruxelles), Bénin, Burkina Faso, Burundi, Kamari, Kanada (ciki har da Kanada-Nouveau-Brunswick, Kanada-Ontario et Kanada-Québec), Comores, Congo, Kongo (Jamhuriyar Demokratiyya), Côte d'Ivoire, Djibouti, Faransa (da yankunanta na ketare), Gabon, Guinéa, Equatorial Guinéa, Haïti, Libanon, Luxembourg, Madagascar, Mali, Moroko, Mauritius, Mauritanie, Monaco, Niger, Jamhuriyar Central Africa, Rwanda, Senegal, Seychelles, Switzerland, Chad, Togo, Tunisiya, Vanuatu

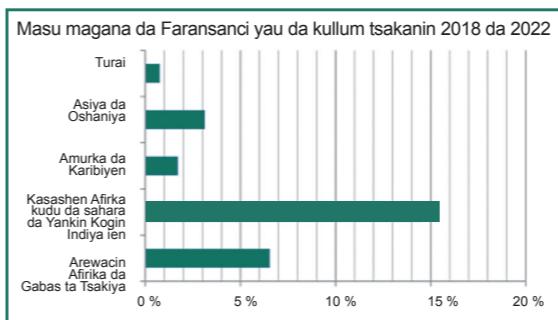
⁵ Wannan a zahiri ya dan fi karfi, amma (iddan aka kwtanta da shekara 2018) sake fasalin kasa na jimir yawan wasu yankuna inda masu magana da Faransaci ke yin nauyi fiye da 80% (Tarayyar Wallonie-Bruxelles, Guadeloupe, Martinique, Faransa Polynesia da Wallis da Futuna) da lissafi ya rage shi.

Fije da mutane miliyan 19 cikin sabbin masu magana da harshen Faransaci da ke zaune a duniya akasarinsu 'yan Afrika ne.

Samun karin kaso 2.5 sama da yadda aka samu a 2018, nahiyo Afrika ta tabbar da cewa matsayinta babba ne a ci gabon masu magana da harshen Faransaci kuma hakan ya sa ta bambanta da sauran nahiyo.

Idan muka yi wa abin da muka gano kwaskwarima kadan, za mu iya ganin cewa wanan nagarta ya samu ne mu-samman saboda kasashen da ke yankin Afrika Kudu da Sahara wanda su kadai suna wakiltar sama da kashi 80 na bunkasar kasashe masu magana da harshen a wannan wurin. A wadannan kasashen, idan ka cire kadan, bunkasar ya yi sama sosai, ya zarce na wasu. Baya ga adadin masu magana da harshen Faransaci na yau da kulum ya karu da kashi 8 cikin dari tsakanin 2018 zuwa 2022 a daukacin yankin Afrika Kudu da Sahara. –Tekun Indiya (SSA-IO).

A cikin wannan nagartaccen ci gaba da ake samu, yana da muhimmaci a yi nuni zuwa ga abubuwa guda biyu. Da farko dai ya kamata a sani ci gabon kasa yake yi a ko'ina kasa da abin da ya faru a shekarar 2014 zuwa 2018 kuma hakan ya boye bambancin da ake samu tsakanin kasashe.

Jinkirin Habaka?

Idan aka yi la'akari da kasashe, abu na farko da ya kamata a tuna shi ne, ba tare da kulawa da batun da za mu gabatar a kasa ba, habakar adadin masu magana da harshen Faransaci kasashen Afirka Kudu da Sahara da yankin tekun Indiya a koyaushe adadinsu daidai yake da adadin al'umar a daidai wannan lokaci.

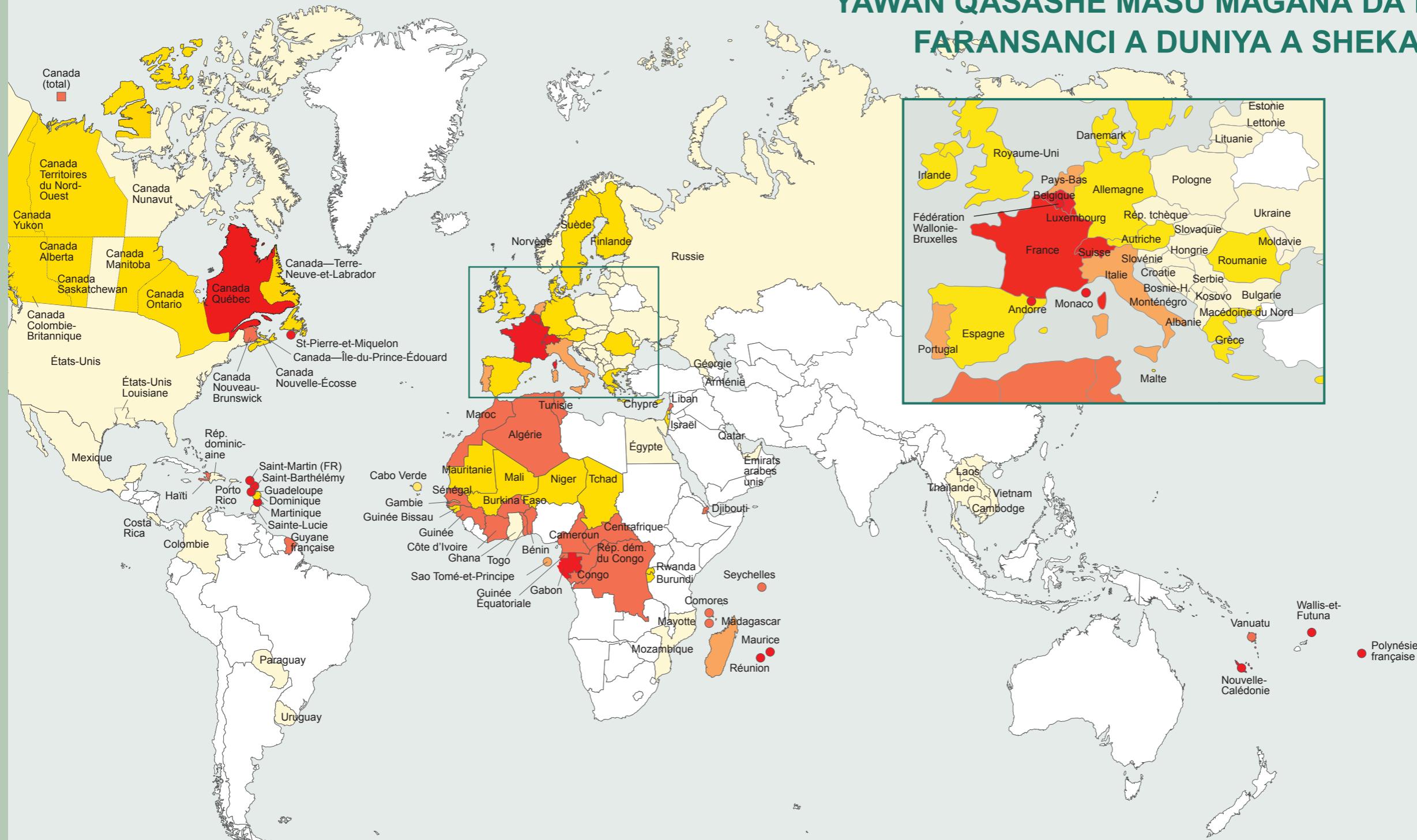
Duk da haka idan muka dubi ra'ayin duniya, za mu iya ganin cewa duka nahiyoyn duniya mutanen da aka haifa kuma suka tashi cikin Faransaci da kuma wadanda suka tashi a Faransa shi ne farko na habakar adadin masu magana da Faransaci. Habakar dai har yanzu ba ya da karfi kamar yadda bincikenmu na daya yake. Bambancin shi ne kaso 1 a Turai da Tsibiran Tekun Pacific, kaso 2 a Amurka da Kasashen Afirka Kudu da Sahara da Tekun India, amma kuma kashi 10 a Afrika ta Arewa da Gabas ta Tsakiya.

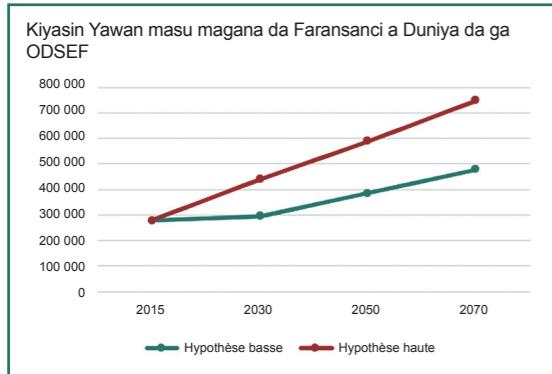
Wata manuniya da ba dole ba ne a ce daidai ne da ta shafi lissafin da muke yi kowace shekara huđu, ko shakka babu, ya fi muhimmaci idan za ka dan ja bayu ka kalli abin na wani lokaci mai tsawo. Za a ga abin da za a samu a matsayin canji na kason al'umma da za a kira masu magana da harshen Faransaci⁶ a kowace kasa a duniya "a haife ka ka tashi a Faransa ko ka tashi a Faransa".

Ba wata kasa a Kasashen Afirka da ta ga muhimman canje-canje na yawan adadin mutane masu magana da harshen Faransaci in aka kwtanta da adadin mutanenta. Tun shekarar 2020 Kasashen da ake samu a cikin rukuni, su ne dai. Ana samun kasa da kashi hamsin idan ka cire kasashen biyar zuwa shida wanda su dama tuni sun wuce wanan shingen ko kuma suna kusa da wucewa. Za mu iya gani kamar alamar da ke fito mana mai rauyi ne, wanda ke karya karfin guiva kasa da hasashen samun habaka mai girma da abokan huldarmu na Jami'ar Laval suka yi a cikin (Sauyin rayuwa da sa'idon bin diddig na duniyar masu magana da harshen Faransaci ODSEF).

⁶ Anan kuma zai zama hadari a gabatar da canjin kashi ta kasa, tsakanin, misali, 2010 da 2022, ba tare da ninku fadakarwa game da sauye-sauyen da aka yi a kafofin da aka yi amfani da su ba da kuma dogon bayani na fasaha na tasirin tsarin alkaluma. Don haka mun zabi wannan hangen nesan.

YAWAN QASASHE MASU MAGANA DA HARSHEN FARANSANGI A DUNIYA A SHEKARAR 2022

Mun sani cewa bambanci mai rauni ba dole ba ne ya kasance ya samar da amsa gamsasshe, amma duk da haka muna iya gabatar da shawara ta bai daya.

Da farko ma kuma kowane irin matakinkariya muka yi amfani da shi, abu ne mai wuya mu yanke magana kai tsaye cewa akwai tushe mai karfi na son ko kishin Faransaci a wadannan kasashe. Harshen Faransaci dai yana nan, amma dai ba ya tagaza komai wajen ci gaba da ri'ke matsayinsa nai na farko. Idan a lokaci mai tsawo, kasashe masu kishin Faransaci na kara habaka ne, to ya kamata mu fahinta cewa akwai alamu da ke nuna cewa a cikin shekaru ashirin ya yi karo da katanga. Ya faro daga kasa, domin idan za a iya tunawa, zamanin mulkin mallaka bai ba da wani agaji na a zo a gani ba wajen yada harshen Faransaci cikin al'umma. An sami yaduwars harshen Faransaci ne a dalilin makaranta. Da taimakon ilmi, ya ci gaba da habaka amma dai a hankali. Wannan ya tabbatar da gargadin da muka yi ta yi tun a shekarar 2010 dangane da matakana da ya kamata a dauka idan ana so harshen Faransaci ya ci gaba da rayuwa a nahiyan Afrika.

Daga karshe dai, ya tabbata cewa kalubalen da aka gabatar dangane da batun ingantaccen ilmi a harshen Faransaci ya zama wajibi a gabatar da su da gaggawa. Dangane da haka, sakamako na bayda aka samu a nazarce-nazarce na PASEC⁷ wanda ya shafi kasashe goma sha huudu (14)⁸ da suka halarci taron kara wa juna sani na Ministocin Ilmi na kasashe Raino Faransa (CONFEMEN) babu wani karfin guiva da aka samu daga gare shi. A takoice ma an kiyasta cewa a farkon shirin⁹, fiye da kashi hamsin da biyar

⁷ PASEC2019. Qualité des systèmes éducatifs en Afrique subsaharienne francophone. Performances et environnement de l'enseignement-apprentissage au primaire. Duba qricode.

⁸ Bénin, Burkina Faso, Burundi, Kamaru, Kongo, Côte d'Ivoire, Gabon, Guinée, Madagascar, Niger, Jamhuriyar Demokratiyyar Kongo, Senegal, Chad da Togo.

⁹ Kimantawa sun shafi ilimin firamare ne kawai.

cikin dari (55%) na dalibai ba su iya kaiwa gacin da za a iya cewa madalla ba a harshen. Haka kuma, bayan kammala makaranta, fiye da rabin dalibai ba su kai matakink yabo ba a wajen iya karatu. Rahoton PASEC2019 ya nuna sakamakon da ake samu sun fi na shekarar 2014 kyau duk kuwa da yake wasu kasashen ba su ci gaba, wasu kuma na komawa baya.

Abin da yake a bayyane a nazarin halayyar al'umma shi ne wasu halayya na bai daya, sai kuma sun bambanta daga wannan kasa zuwa wata kasar. Amma dai batun amfani da Faransaci gaskiya ne cewa ya bambanta sosai musaman idan aka yi lakari da matsayin da harshen kasa ya dauka a kasa, amma kuma kamar yadda aka samu a birane (Taswira "Matsayin shirin samar da hadin kai tsakanin kasashe masu magana da harshen Faransaci").

HANGEN FARANSACI TA CIBIYOYIN SARRAFAWA MASU YAWA

Bincike na kwana-kwanan nan da Cibiyar Kanta ta gudanar wanda muka iya yin amfani da sakamakon, wanda kuma ya shafi kasashe guda goma sha biyar¹⁰ an gudanar da shi ne a cikin wata ukun farko na shekarar 2020 da kuma wata ukun farko na shekarar 2021. Sakamakon binciken ya nuna ilmin Faransaci mai yawa amma kuma wanda ya sha bamban a duk kasashen da aka yi amfani da su wajen gudanar da nazarin. Yawan jama'an da suke wa kansu lakabi da Faransa su suke da rinjaye da kaso tsakanin 57% (a cikin garuruwan Senegal) da kuma har kashi 90% (a biranen Congo), amma kwarewa a harshen ya shafi mutane ne kalilan. Kamar yadda wata manuniya da Kantar suka tsara na wadanda suka kwarewa a Faransaci, za a iya ganin kaso har 28% (a Burkina Faso) da kuma 68% a biranen Aljeriya).

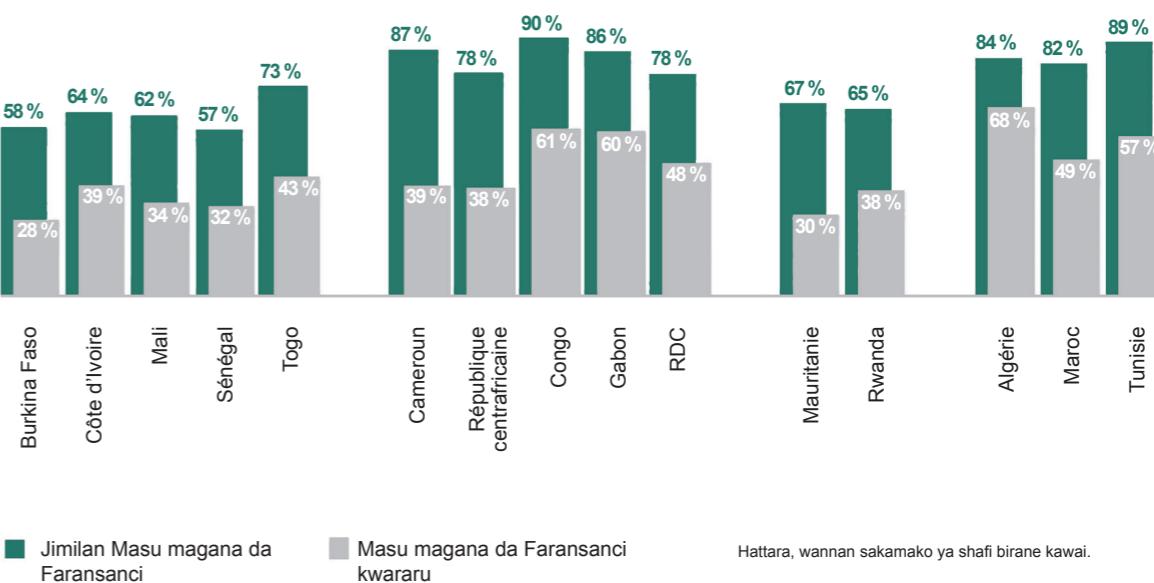
Idan aka yi la'akari da juye-juyen zamani, mun fahinci akwai alamun daidaito a kan yawan masu magana da harshen Faransaci da ake samu a cikin al'umma. Bincike na can bayda muka yi kamar a shekarar 2008, wasu abubuwa na koma bayda suka sa muka yi wannan hasashe. Idan mafi yawan kasashen da abin ya shafa ba su sami wani muhimmin canji ba a rahotonsu na yawan masu magana da harshen Faransaci da kuma wadanda ake ganin suna da kwarewa wajen magana da harshen Faransaci, za mu iya ganin wasu abubuwa kama haka:

Mutanen Gabon da na Marocco sun nuna karuwar masu kwarewa da magana da harshen Faransaci cewa kowa da

¹⁰ Moroko, Algeriya, Tunisiya, Mauritaniya, Jamhuriyar Central Africa, Togo, Rwanda, Senegal, Côte d'Ivoire, Kamaru, DRC, Gabon, Mali, Burkina Faso, Kongo

Hauhawar Magana da Harshen Faransaci a awon wuraren da ake amfani da Faransaci musaman Afirka ta tsakiya da Kasashen Arewacin Afirka *

Cikin kasashe 15, kashin 77 bisa da mutane masu shakaru 15 da sama da haka suna magana da Faransaci, daga cikinsu kashi 48 bisa da sun kware.

Hattara, wanan sakamako ya shafi birane kawai.

kowa ne. Su ma wadanda ba su kwarewosai ba karo karo suke a biranen kasar Côte d'Ivoire. Shi kuma adadin masu magana da Faransaci baina-baina bai canza ba. Birane kasashen Mali da Tunis su ma sun nuna karo karo na mutanen da suke kallon kansu a matsayin masu magana da harshen Faransaci a tsakanin shekarar 2020/2021 da kuma 2021/2022 (karin digo 17 da digo 18). A wani bangaren idan aka rage yawan harshen Faransaci a cikin biranen DRC, za a rage yawan masu kwarewa wajen magana da Faransaci da kashi 7 cikin dari a tsakanin shekarar 2009 da kuma shekarar 2020/2021. A biranen kasar Senegal kuwa abin da aka samu gaba daya kishiyar bayanin bayne, adadin da ake da shi na masu magana da Faransaci bai canza ba sai dai ma raguwa da aka da waje kashi biyar tsakanin 2009 da kuma 2020/2021.

Matasa ne ne ke da rinjaye

Mafi yawan masu magana da Faransaci a kasashe Afrika Kudu da Sahara za a samu matasa ne 'yan shekarar 15 zuwa 24. Wannan ya bayyana akwai yiwiwar sunun habakana masu magana da harshen Faransaci. A zahiri, sakamakon ya nuna cewa akwai yiwiwar wadannan matasa su kasance masu kwarewa wajen magana da harshen

Faransaci fiye da manyansu. Idan aka cire kasar Mali da Rwanda da Togo, ya dan shafi Congo da DRC kason matasa daga kauyuka da ke magana da harshen Faransaci ya fi yawa fiye da na sauran al'umma. Tazarar da ke tsakanin ya kai kusan digo 6 amma a kasashe 4 a wani lokaci kashi 10 zuwa 20. Wannan ya zahiri tabbaci ne na ci gaba da rayuwar harshen Faransaci wanda muka riga muka gano a sakamakon wasu bincike da ya nuna karo karo na amfani da harshen Faransaci a tsakanin matasa.

Bayga matasa, masu magana da Faransaci a birane mafi yawa mutane ne masu matsakaicin ilmi a kalla matakink ilmin Firamare, sai dai wani lokaci akan sami masu ilmin Sakandare da ma na gaba da Sakandaren, ke nan yana wurin da za a ce yana cikin al'ummar da za mu iya cewa akwai kwanciyar hankali. Mun ga muhimmancin makaranta a nan, wanda shigarsa ya danganta ne da yadda ake samun kudin shiga, wanda shi ma yana da alaka da matsayin mutum a cikin al'umma, ga kuma hulfofin al'umma da harkokin al'ada da kuma wararen aiwatar da sana'a. Duka wadannan suna da alaka da yawan amfani da harshen Faransaci da kuma kwarewa

■ Mazaunin harshen Faransaci

Alaka tsakanin kwarewa a harshen Faransaci da kuma damar da hakan kan bayar ya bayana karara a amsoshi masu alaka da muhimmancin wannan harshe da alakarsa da sauran darussa. Saboda haka harshen Faransaci daidai yake ko kuma a ce ana masa kallon tubarkalla saboda yadda yake ruwa ya yi tsaki wajen yin:

- Samar da aiki (tsakanin kashi 67 da kashi 97 cikin dari na ra'ayi).
- Nazari (tsakanin kashi 68 da kashi 98 cikin dari).
- Samar da bayanai (tsakanin kashi 49 da kashi 98 cikin dari)
- Bincike a yanar gizo (tsakanin kashi 53 da kashi 97 cikin dari)
- Samun bayani game da wasu al'adu (tsakanin kashi 55 da kashi 96 cikin dari).

■ Harshen Faransaci a matsayin harshe na biyu

Matakan da aka dauka na amfani da harshen Faransaci an dauke su ne ta hanyar tambayar da aka yi na sanya harsunan da ake amfani da su a gida da wajen aiki cikin rukuni da kuma rarrabewa tsakanin wadanda ake yawan amfani da su (babban harshe) da sauran dangane da wanda ya fi muhimmanci.

A wajen aiki

Faransaci na nan a ko'ina. Akan ma same shi a sahun farko (harshen farko) a biranen Cote d'Ivoire da Kamaru da Congo da Gabon (wurin da da shi ne ma kawai harshen da aka ambata) da kuma DRC. A duka sauran kasashen idan ban da Burkina Faso (harshen Moore da Dioula suna gabanta) da Rwanda (bayan harshen Kinarwanda da Ingilishi) harshen Faransaci shi ne harshen mulki na biyu da ake amfani da shi a biranen.

A gida

Yin amfani da harshen Faransaci a gida a koyaushe yakan kasance bai kai yawan yadda ake amfani da shi a wajen aiki ba, Wani lokaci ma bacewa yake yi kamar a biranen kasar Senegal da Mauritania. Sai dai duk da haka matsayin darajarsa a cikin harsuna na nan ba ya girgidi. Ana ma iya samun Faransaci a matsayin harshen farko a kauyukan Cote d'Ivoire da Kamaru da Congo da Gabon. A biranen kasashe da yawa shi ne harshe na biyu da aka fi amfani da shi kamar a Mali da Aljeriya da Afrika ta tsakiya da DCR da kuma Togo. Daga karshe, a kasar Moroko da Tunisia da kuma Rwanda matsayin harshen tsaka-tsaki ne, yana daukar matsayin harshe na biyu ne ko na uku, ana amfani da shi wajen sadarwa a cikin iyali.

A ta'kaice sakamakon binciken ya bayana wadannan hasashe:

- Duka kasashe rainon Faransa da ke wannan shiyyar suna amfani da harsuna masu yawa, kuma babban harshensu ba dole ba ne ya zama Faransaci;
- Iya yin harshen Faransaci na bukatar himma da ilmi, idan aka manta da batun kwarewa wanda yake ana sumunsu ne a cikin al'umma kalilan;
- Matsayin Faransaci na harshen mulki bai sa harshen ya kasance yana haduwa a ko'ina ba, ko kuma a ce an kware wajen amfani da shi ko kuma ma yin amfani da shi gaba daya ba;
- Matsayin Faransaci na musanman (ba tare da an yi daidai tashi da wasu harsuna na kasa da kasa ko na kasa) da wannan harshe yake dashi a cikin al'ummomi , ya bashi darajar harshen Afrika,wandan masu magana dashi suka mallaka
- Wasu da suka sa harshen ya kafu kuma da ke sa ci gabban harshen (yadda matasa suka karbe yadda ake amfani da shi a gidaje da harkokin kasuwanci) ya cancanci kulawa ta musamman.

■ Bambancin Zamantakewa na Faransaci

Wata tambaya ita ce wadda ta shafi hanyoyin iya yin Faransaci da amfani da shi da kuma ilminsia da kuma sauran harsuna da suka cancelli bayani sosai. Mai karatu zai sami Karin ilmi a sakamakon kwana-kwanan nan da aka yi a kasashe kusan 12 a Afrika¹¹ da a ciki ake nuna yadda ake amfani da Faransaci. A tattaunawar da muka yi da Farfesa Bernard Cerguiglini, wanda yake masanin harsuna kuma shugaban gidauniyar kamus na Faransaci¹² ya nuna yadda wannan batu yake da muhimmanci.

(L'Observatoire de la langue française) Gidauniyar harshen Faransaci ita ta fara wannan bincike¹³ a kan bambancin Zamantakewa na Faransawa, fahintar da masu magana da harshen da kuma yadda ake amfani da shi, musamman a fannin ilmi. An gayyaci masu bincike da su gudanar da bincike a kan yiwiwar « samun hadin kai » na harshen Faransaci da ake masa kallon mallakar masu magana da ita koda kuwa suna zaune a Paris ne ko a Dakar ko Kinshasa. Idan aka yi la'akari da sakamakon bincike da tambayoyin

¹¹ Algeriya, Benin, Kamaru, Cote d'Ivoire, Ghana, Labanon, Moroko, Madagascar, DRC da Chad.

¹² Duba qrcode.
¹³ « Pratiques et représentations sociolangagières des français en Francophonie » (PRESLAF). Le rapport complet et les résultats de l'étude peuvent être consultés à l'adresse suivante. Duba qrcode.

bincike da tattaunawa da kuma sa ido na kai tsaye na azuza, aikin wadannan masu bincike ya ba su damar gano wasu halaya.

Harshen Faransaci ana masa kallon wani abu muhimmi, masu wannan kallon kuwa su ne wadanda ba shi ne harshensu na haihuwa ba. An sami wannan ne cikin wani bincike mai cike da hangen nesa. Wannan batun ma haka yake idan aka zo magana a kan harshen kasa wanda yin amfani da shi ya nuna wani abu mai kama da na soja. Abin sha'awa ne a fahinci cewa, duk da kasancewar yana cikin zuciyar masu magana da shi, tarihin zuwan Faransaci nahiyyar Afrika da tekun Indiya (mulkin mallaka) bai haifar da wata kyama ta a zo a gani gare shi ba. Koda kuwa ya zama wajibi ko kuma dole, za a iya ganin ra'ayin mutane na nuna kin jini koda bayan shekara 60 ne bayan samun 'yancin kai. Wannan ba yana nufin mutane ba su fahinci bukatar kasashe masu magana da harshen Faransaci na Arewa musamman wanda ya shafi Faransa ta ci gaba da nuna matsayinta da kuma ci gaba da mamayar da harshen Faransaci ke yi ba. Duk da haka sun amince da irin damar da kwarewa a harshen kan samar. Daga karshe dai yawan komawa da ake yi ga harshen Faransaci, wanda aka tabbatar bai shafi yadda ake amfani da harsuna da yawa ba, wanda da ma al'ada ce na al'ummomi masu magana da harshen Faransaci na Kudu.

Kalubalen masu yekuar yada harshen Faransaci tare da masu magana da harshen Faransaci za su fuskanta zai kasance ne ya shafi yadda suke iya tallafawa yin amfani da harsuna da yawa kuma suna yada Faransaci.

Ire-iren Faransaci, wanda ya isa ya karyata wannan, duk da haka kuma ba a maganarsu. Masu maganar ba su da yawa saboda haka ba sa iya fahintar amfaninsu da kansu, amma kuma sun tabbatar da cewa da su da kuma yadda ake amfani da su. Baya ga wahalar da suke fuskanta wajen bayana yanayin irin wannan harshe – har da su kansu masu bincike da suka buga tambayar, akwai turjiya wajen amincewa da shi. Sai dai bayanan da suka shafe su tare da batun a cikin harkar koyarwa, ya nuna bukatar a fahinci wannan magana, kuma a amince da cewa akwai Faransaci iri-iri. Wannan abu yana da mazauni a makarantu, ko da kuwa mafi yawan malamai na koyar da karbabben Faransaci ne a aji, a ciki ne lokaci zuwa lokaci suke nuna ire-iren Faransaci (da ma harshen kasa) muddin dai ana amfani da su wajen hulfa da neman ilmi. Duk da haka kuma suna da shakku a kan ingancin musamman ma muhimmanci musamman a kan abin da ya shafi sakamako, yin amfani da Faransaci iri-iri domin samun nasarar dalibai.

Akwai hanyar da ta kamata da malamai su bi in har ana son haka, shi ne ta hanyar gano abubuwa masu kyau, wadanda ba za a kira shi da haramtacce ba, muddin dai za su samar da koyarwa mai inganci...

HARSHEN FARANSACI DA AMFANI DA HARSUNA MASU YAWA A MANYAN KUNGIYOYI NA DUNIYA.

■ Hadarin harshe daya

Rahotanni daga kungiyoyin duniya da kuma masu sa ido na duniya duka sun amince cewa yin amfani da harshe na Kara ja baya daga amfani da harsuna da yawa. An gabatar da bayanai da yawa masu tagomashi ga harshen Ingilishi, amma kuma masa haka ga harshen kasa ko harshen aiki a duka wadannan kungiyoyi, musamman wajen daukar aiki da sadarwa na waje da kuma kiraye-kirayen tayin yin kwangila.

Rahoto na karshe na babban Sakataren Majalisar Dinkin Duniya a kan yin amfani da harsuna da yawa ya jaddada wahalhalun da ake fuskanta wajen aiwatar da amfani da harsuna masu yawa. Harshen Ingilishi shi ne a sahun gaba a Majalisar Dinkin Duniya da wajen daukar aiki—Kaso 98.7% na wadanda aka dauka aiki an dage a kan cewa sai suna da ilmin Ingilishi. Yayin da Faransaci ya nuna na kashi1.2 tun shekarar 2017 (a kashi10.4%), A sadarwa na cikin gida kuma akwai kashi 98% na abubuwan da kunshe a ciki cikin headquarter yana nan cikin harshen Ingilishi (shi ne Karin kashi 23 tun 2018) akasin na Faransaci da ke da kashi 16%.

Hardaddiyar cibiyar bincike (ICC) na Majalisar Dinkin Duniya¹⁴ ta nuna a cikin rahotonta na baya bayan nan cewa akwai rashin ci gaba da kuma bukatar majalisun zartarwa su dauki matakai na tabbatar da samun daidaito tsakanin aiwatar da ingantaccen shirin amfani da harsuna masu yawa da kuma samar da kudade kamar yadda ya dace.

A Kungiyar Tarayyar Turai ma maganar ba ta canza zani ba a kan batun yin amfani da harsuna da yawa: Tsakanin 3.7 % (A tarayyar Turai) da 12 % (a majalisar Turai) na takardun da aka samar suke rubuce da Faransaci, wanda haka na nuna ci gaba da raguwa har na tsawon shekar 20 a lokacin da yake akwai kaso 34% (a 1999).

Ya ma fi muhimmanci a dakatar da wadannan batancin, tun da idan aka yi la'akari da binciken da aka gudanar 25 % na

¹⁴ Rahoton ya kunshi nazari mai surfi da kididdiga na bayanai daga takardun da aka tattara, martani ga tambayoyin (fye da hirrakk 100 da wakilan hukummin Majalisar Dinkin Duniya da ke Geneva, New York, Paris, Rome da Vienna da kuma tashoshi biyu wadanda ba na hedikwata ba: Brussels da Nicosia).

jama'ar Turai suna ya fahintar abinda aka rubuta a shafin jarida ko wani sauti mai hoto na harshen Ingilishi¹⁵ kuma tun daga ficewar Ingila daga Tarayyar Turai, kasa da 1% na al'ummar kasashen harshen Ingilishi ne harshensu na haihuwa....

Abin da Majalisar Dinkin Duniya da Tarayyar Turai suka gano kusan daya ne da sauran yankuna da kuma kungiyoyin duniya kamar aka gani a takardun shirin sa ido da aka gudanar na bayan nan mai suna Vade mecum de la Francophonie na IOF wand ya shafi Tarayyar Afrika da majalisar Turai da ma majalisar gudanarwa ta Turai.

■ Damar samar da tsari mai hawa uku wato sa-ido, da kararrawa da aiki

Dagewa wajen « dakatar da koma bayan da ake samu na yaduwars harshen Faransaci », Babban Sakatara na Shirin Samar da Hadin kai tsakanin kasashe masu magana da harshen Faransaci Mrs Loiuse Mushikwabo, ta samar da wani babban shiri da ya kunshi wakilai jihohi da gwammataci a « harshen Faransaci » domin gudanar da aiki, Ita ce ta yi wannan shiri kuma take shugabantar tarurukansu a kai a kai.

Sa-ida da « kada kararrawa da yin aiki da aka yi domin harshen Faransaci da kuma yin amfani da harsuna masu yawa a kungiyoyin duniya » da kuma ke samun tallafin kasashen rainon Faransa an gabatar da shi domin ya samar da sauksi waje harkokin sadarwa da musayar ra'ayi da sauran abubuwa da suka shafi harkar yanar gizo na harshen Faransaci. Yanar gizo da ita ce mahada an samar da ita ne domin sa ido da gargadi a kan wani abu da ya saba tsarin harsuna na kungiyoyin duniya.

Shawarar siyasa da jawo hankulan kasashe da gwammataci

Daga babban ofishinta na Paris tare kuma da wakilanta na waje¹⁶ musamman wadanda ke aiki da kungiyoyi, OIF tana da kudurin bayar da shawarwari a matakai daban-daban kuma a kan harkoki daban-daban wanda a cikinsu akwai kungiyar jakadan kasashe masu magana da harshen Faransaci (GFA) da kuma tarin ma'aikatan hukuma na duniya. Shi kuma babban Sakatara a koyaushe jawo ra'ayi yake yi a manyan wurare kamar shugabannin Gwamnati da shugabannin manyan kungiyoyi na duniya har zuwa ga Majalisar Dinkin Duniya.

Tare da godiya da irin tallafin da wakilan kasashen waje na OIF, tarurruka masu yawa da kudurori sun samar da karfin

guiwar a kan rawar da GFA ke takawa dangane da batun amfani da harsuna masu yawa. OIF ta samar da wata manhaja da za ta shigar da wannan shiri ga kafofin duniya tun farkon 2022.

■ Hada gwiwa da OIF

Hada gwiwa da kungiyoyin cikin gida da na waje (RIO)
Hadfin kai tsakanin OIF da RIO domin tallafawa amfani da harsuna masu yawa ya haifar da wani kuduri kamar kaddamar da rubuce-rubucen kimiyya da harshen Faransaci domin shugabannin Tarayyar kasashen Afrika a watan Mayu 2021, da samar da wani tsari na sadarwa da harkar shari'a na Faransa domin domin kotun manyan laifuka a 2021 da buga bayanai biyu na kiraye-kiraye na nuna ra'ayi domin inganta aikin ma'aikatan Gwamnati a Faransa da samun kwarewa wajen amfani da harshe (an zabi shiryey-shiryey guda 9 da wadanda za su amfana da su guda 8 daga RIO).

Horarwa da inganta aiki

Domin gina ingantattun tsare-tsare na horar shugabanni da jakadu, OIF ta kirkiri wasu shiryey-shiryey domin habaka yawan shugabanni da kwararru a wasu ma'aikatu da aka zaba da suka nuna iya harshe Faransaci isasshe, su iya bayyana kansu a matsayinsu na kwararru. A wanan fan-nin kasashe 19 sun kulla yarjejeniya (shirin kasashe rainon Kasar Faransa da kuma shirin Samar da muhalli na kasashe rainon Faransa. IFN da IFE tare da OIF domin 2019-2022. Fiye da wakilai 1200 ake horarwa a kowace shekara, kashi 70 cikin dari daga cikinsu mata ne.

Shawara a kan kayan aiki da kufade

A shekarar 2020 OIF ta ci gaba da bayar da tallafinta ga TV5MONDE domin gabatar da shiryen labaru 42 (kwana 7 a la Planete) 1080 na horar da kai, 262 na abubuwan da suka shafi ilmi. Domin koyar da kai an yi nasaran samar da Faransaci da hulda da kasashen duniya domin dalibai masu kudurin karutun samun takardar shaidar digiri a fan-nin dangantakar duniya (DFP-RI) a cibiyar Kasuwanci da masana'antu. Paris Ile-de-France ko kuma Huldar jakadanci mai manufa ta gari domin gabatar da Faransaci domin hulda da kasashen duniya na yau da kulum ko kuma na akasin haka. A watan Maris 2020 TV5MONDE ta kaddamar da wata manhaja mai suna Koyi Faransaci a TV5MONDE wanda a ciki akwai aiki har guda 3000 a shafinsu na yanar gizo wato apprendre.tv5monde.com.

Haka kuma OIF na da alaka da Hachette FLE tun shekarar 2017 domin wallafa wani littafi mai suna Objectif diplome level 1 New Edition, littafi da aka tandar domin koyar da Faransaci ga jakadu. A wata Disamba 2019, an inganta littafin da wasu manhajoji na gyaran kuskure har guda 150, kana kuma a karshen shekarar 2021 an saka wannan littafi na Objectif diplomatie.lab level a yanar gizo domin malamai.

Mayan mahadai « Zaman lafiya da tsaro »

Domin karfafa kasancewar masu magana da harshen Faransaci a PKO da Majalisar Dinkin Duniya (An kiyasta 27% a watan Janairu 2021, yayin da mafi rinjaye na ayyuka ana kai su zuwa wuren da suke matsayin rainon Faransa) OIF ta gudanar da ayyuka da yawa wadanda suka haifar da kyawawan sakamako. daya daga cikin irin wadannan ayyuka shi ne na hadin guiar OIF da UN domin kara karfafa harkar koyar da Faransaci ga sojojin MINUSMA¹⁷ (Mayu, 2021).

A matsayin ayyukan hadin guia da OIF ton yi da wani sashe na 'yan sandan Majalisar Dinkin Duniya, an yi taron kara wa junna sani guda biyu a Kasar Paris da Bamako a 2021 tare da tallafin cibiyar horar da 'yan sanda na Faransa domin kara inganta wadanda ake gabatarwa domin aikin 'yan sanda. An lura da karuwar yawan 'yan sanda daga yan-kunan da za a kira rainon Faransa daga kashi 28% a 2012 zuwa kashi 80% a 2021.

Idan kuwa a kan batun kwasa-kwasan horar da masu magana da harshen Faransaci ne, za mu iya kawo batun shirin horar da masu magana da harshen Faransaci na farko da aka shiryey domin ofishin Jakadanci na farko wanda har yanzu ana yi da harshen Ingilishi. Ga kuma ajin koyar da jami'an soja mata Faransaci, da kuma shiryey kwas da harshen Faransaci domin masharwan soja na PKO na dai-hton jinsi (EFH)

Wani abu da aka yi nasara kuma shi ne wanda aka kaddamar a 2021 a dandalin REFOP, wanda yanzu an saka shi a yanar gizo Boutros -Ghali na tabbatar da ci gabon zama lafiya. Wannan hanyar sadarwa¹⁸ na amfani da kwarewar harshen Faransaci da makarantu da cibiyoyin horarwa domin tabbatar da dorewar zaman lafiya kuma suna nan an dora su a yanar gizo.

Faransaci a matsayin harshen Wasanin Olympic da Wasannin Masu Nakasa (OPG)

A kowane wasa za a gudanar, OIF takan samar wa Kwamit-in shiryey gasar Olympic wani jami'i kwararre a Fassara a tura shi sashen ilmin harsuna da sahen yada labarai wanda zai taimaka wajen fassarawa da rubuta bayanai cikin harshen Faransaci. Tun a shekarar 2004, Babban Sakataren shirin hada kan kasashe rainon Faransa ya dora wa wani alhakin yin haka. Yin hakan kuma yin biyaya ne sashe na

¹⁷ Mission multidimensionnelle intégrée des Nations Unies pour la stabilisation au Mali
¹⁸Duba qrcode.

23 na yarjejeniyar Wasannin Olympic¹⁹. Aikin gudanar da babban gasa mai lakabin Temoin de la Francophonie na 2020 a danka shi hannun Thierry Marx, wani sanannen ma-sanin girke-girke.

■ Zuwa ga karin yin amfani da harsuna masu yawa?

Ci gabon Majalisar Dinkin Duniya

Sashen kula da al'umma na majalisar Dinkin Duniya ya kammala rubuta kundin da ke dauke da tsarin ma'aikatan majalisar a 2020 domin karfafa shirin tabbatar koyon harsuna guda shida²⁰ domin tabbatar da kwarewa cikinsu. Ai-watar da wanan shirin ya samar da wani sabon launi ga tsarin kwasa-kwasan harsuna na matakai daba-daban da kuma yadda ake amfani da su. A hankali wanan tsari zai ingantu wajen kafa irin harsuna ko harshen da ake so mutum ya iya kafin a dauke shi aiki.

Babban ofishin Majalisar Dinkin Duniya ya sanar da sabbin wasu shiryey-shiryey masu sauksi a kan yin amfani da harsuna masu yawa a 2022, kamar shiryey tsare-tsare na samar da siyasa mai inganci da zai ba da damar shigardar harsuna masu yawa cikin ayyukan Majalisar Dinkin Duniya. OIF tana tallafin ayyukan ci gaba ta hanyar gudummuwar da take samu da samar da kwararru a matakain shugabanci.

Muhawara na kwana kwanan nan na Tarayyar Turai

Tun fitar Burtniya daga tarayyar Turai, mamayar harshen Ingilishi na kara samun tagomashi. An daga muryoyi da dama²¹ a nuna rashin amincewa da amfani da harshen da ba harshen kasa ba ne. A kasashe biyu ne kawai Ireland da Malta kawai ake amfani da shi. Tattaunawa a kan yin amfani da harsuna da yawa a Tarayyar Turai ya kara tasowa tare da matsalar cuta da ta taso ta saka gaba dayan Kasar Turai cikin rudani wanda ya sa su yin amfani da da taron ta hanyar yin amfani da bidio da harshen Ingilishi a mako na farko, a kowane matakai a cikin har da babban taro. Daga Mayu 2020. Tarayyar Turai sun kafa wata kafa ta yin hulda ta hanyar yin amfani da harsuna 32. Daga karshe wakilin Faransa na Tarayyar Turai a matakai da ya zama shi ne hanyar da za kawo sabbin tsare-tsare cikin tattaunawa da ke nuna goyon bayan sake duba matsayin harshen kasa.

¹⁵ Eurobaromètre Spécial 386, 2012

¹⁶ Addis-Ababa, Bruxelles, Geneve da New York, har da Antananarivo, Bucarest, Dakar, Hanoi, Libreville, Lomé, Port-au-Prince, Québec, Tunis da kuma na ba da jimawa ba, Beyrouth.

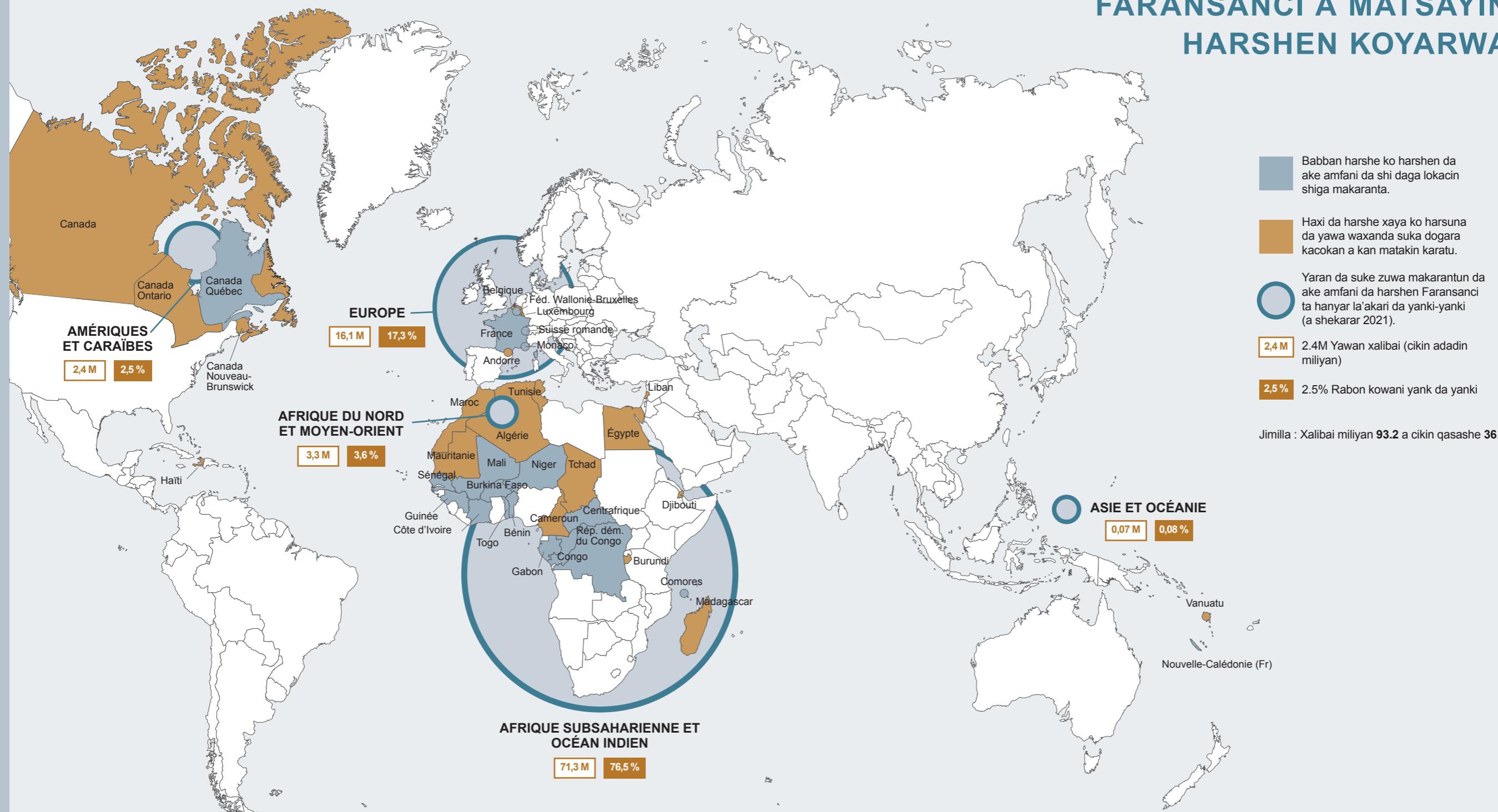
¹⁹ Sashe na 23 na yarjejeniyar Wasannin Olympic : Harsun hukuma na IOC sune Faransaci da Ingilishi. A duk zaman, dole ne a yi fassara cikin Faransaci, Ingilishi, Jamusanci, Ispaniyanci, Rashanci da Larabci. Idan aka sami sabani tsakanin rubutun Faransaci da na Ingilishi cikin yarjejeniyar Wasannin Olympic da na kowace daftarin aiki na IOC, rubutun Faransaci zai yi nasara sai dai idan an ba da sanarwar in ba haka ba a rubuce.

²⁰ Duba qrcode.

²¹ Za mu iya buga yunkurin kungiyar ma'aikatan faransaci na Turai, mai suna « Carré bleu », wanda ya aika budaddiyar wasika zuwa ga Shugab Hukumar a watan Satumba na 2019 yana neman hakkin yi aiki da Faransaci.

SASHE NA 2
MANUFOFIN
HARSHE DA
KOYARWA
DA HARSHEN
FARANSANCI
DA KUMA KOYAR
DA FARANSANCI
A DUNIYA

FARANSANI A MATSAYIN HARSHEN KOYARWA

FARANSANCI A MATSAYIN HARSHEN KOYARWA

Faransanci shi ne harshen da ake aiki da shi a fannonin ilimi a kasashe da gwamnatocin kasashe talatin da shida a duniya (kasashe ashirin da hudu suna Afirka da Tekun Indiya da kuma Gabas ta Tsakiya). Ana aiki da Faransanci shi kadai ko tare da wadansu harsuna; kashi tamanin cikin dari na dalibai da suke shiga makarantun harshen Faransanci suna Afirka ne inda Faransanci ne kawai ake aiki da shi; Duk da cewa Faransanci da shi ake aiki akwai sadarwa a tsakanin jama'a masu jin wani harshe ko harsuna saboda bambancin al'adu da harsuna).

■ Zaben Tsarin Harshe da Matakana da kasashe ke dauka

Kasashe da gwamnatocin kasashe renon-Faransa musamman kasashen Kudu da Sahara da na Tekun Indiya, suna bukatar tsare-tsare da zai yi la'akari da walwalar da suke yi ta zahiri da harsuna ta yada za a yi tsarin harshe da zai mutunta bambancin: harshe da damakaradiyya da kananan harsuna da kuma koyar da ilimi ta amfani da harsuna biyu, da samun aikin yi da raya kasa da hulda tsakanin jama'a da kuma al'umma da fadakar da kowa da kowa da kuma 'yancin yin amfani da harshen dangin uwa, da sauran su.

Shaihun Malami Jean Marie Klintenberg na jami'ar Liege dake Kasar Belgium, ya bayyana cewa; "Tsare-tsaren harsuna wani ginshikin abu ne a ci gabon mutun shi kadai ko ci gabon al'umma idan ta samar da harshen daya ne da za a yi aiki da shi domin samun kwarewa wajen bayyanawa (...) a hada shi da tsarin ba da horo da tsarin kiyayewa da ci gabon ma'aikaci (ta nuni da harshen da tsaro) da tsarin kwantaragi tsakanin 'yan kasa da hukumomi (ta fuskar sauaka aikin hukuma da harshen shari'a da sauransu). Zuwa tsarin bincike da raya kasa musamman a hanyoyin sadarwa na zamani da tsarin ba'yan kasa damar samun dabaran bayani da sadarwa".

Akwai kudurori da rubuce-rubuce masu yawa don kare bambancin harshe da suka hada da tsarin harshe na kasa a kasashen Afirka masu yawa (Misali a Afirka ta kudu) ko a tuna da tsarin amfani da harsuna biyu ko fiye da haka na koyar da ilimi don bunkasa koyo a matakain farko (Misali, Mali, Burundi) Sannan akwai matakai na kasa da kasa da aka cin ma don a kare dukkan harsuna da matakai da ake dauka saboda a kare harshe daga "wasu kalubale a muhalli da yake wanzuwa". Sai dai a zahiri abu kadai ake yi game da tsare-tsaren kuma sun shafi matsayin harsuna ne, (matsalolin wannan hali a bayyane suke kuma abin da suke

haifarwa kadai ne kuma ba bu kyakkyawan dubawa). Ta wani bangare, idan aka samar da abubowan da aka rubuta kuma kasashe da masu ruwa da tsaki suka biya kudin shirye-shirye, yakan shafi gabatarwa ne kawai game da wasu harsuna ne a fagen ilimi da ilimantarwa musamman a matakain farko. Duk da haka, tsarin harshe abubuwa ne da jihohi ke aiwatarwa ta la'akari da iyakokinsu sannan a raba su a karkashin kulawar hukumomi dabon dabon a kasashe dabon dabam.

A irin wannan hali ne kasashe renon Faransa sukan taimakawa junansu da gwamnatoci ta gudanar da shirye-shirye a kan tsare-tsaren harsuna da ilimi, da sanin makamar aiki ga malamai, tantancewa game da koyor da zai amfani koyor da ilimi ta harsuna biyu (musamman ta tsarin makaranta da hukumar harsuna a Afirka wato ELAN).

■ Halin da ake ciki a yanki da kasa

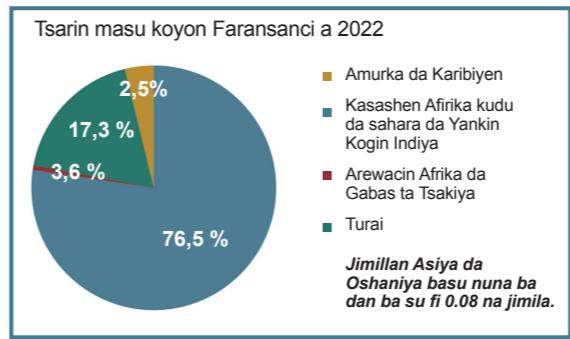
An yi Kiyasin akwai daliban firamari da na sakandare guda **miliyan casa'in da uku (93)** da ake koyor da su da harshen Faransanci a duniya; kuma wannan adadi karuwa yake kadai-kadan, sannan an nuna cewa Faransanci bai rasa matsayinsa ba na harshen da ake amfani da shi a ko ina, kuma game da harkokin ilimi a kasashen da yara ke zuwa makaranta ke karuwa (misali a Kudu) yawansu karuwa yake (ko da ba dukansu suke zuwa makaranta ba).

A kasashen da Faransanci shi ne kadai harshen hukuma a duniya, mafi yawan masu koyon harshen Faransanci suna Kasar Afirka ne har da kasashen da Faransanci ba shi ba ne harshen hukuma ba (misali a Arewacin Afirka).

Kasashen Turai ne na biyu, a godewa kasar Faransa, yara (9,120) masu zuwa makarantar Faransanci ne, ga Wallonia -wato tarayyar Brussels, ga masu magana da Faransanci a Switzerland ; da Luxemburg da Monaco.

Idan Arewacin Amurka ya zama na uku zuwa Quebec da Canada gaba daya, ba za a manta da matsayin Haiti ba, ko da kuwa Kididdig a wannan kasa sun tsufa wato na shekarun (2015-2016) ne. A karshe, Kasar Labanon ita ta mamaye a yawan makarantun Faransanci a Arewacin Afirka zuwa Gabas ta Tsakiya. Inda matsayin harshen na wanda ake aiki da shi ba abin yarwa ba ne duk da cewa babu takamaiman Kididdig a kasashen Arewacin Afirka.

A yankin Asiya, rashin yawan masu koyon Faransanci a kasar New-Calendonia da Vanuata ya sa da wuya a san yawan adadin masu koyor.

FARANSANCI A MATSAYIN HARSHEN KASAR WAJE

Yawan dalibai masu koyon Faransanci a matsayin harshen Kasar waje ya bambanta a yankuna ko kasashe, kuma wanan ya danganta ne da abin da hukumomi suka tilasta wajen koyor da harshen Kasar waje na biyu (ko fiye) a cikin harkokin ilimi. A wajen kasashe masu magana da harshen Ingilishi an lura tsare-tsare na jama'a yakan bar Ingilishi ne a matsayin al'adar harshe ta yi zaman kanta a wajen horar da matasa 'yan kasa.

Abin sha'awa game da harshen Faransanci ga matasa da iyayensu da makarantu shi ne saboda damar da ake samutu samun aiki, damar yin karatu a kasashen waje, samun damar ayyukan da suka shafi yawon shakatawa, kungiyoyin duniya ko habakawa a cikin kamfani ko gudanarwa.

Mataki na siyasa yana da matsayi sosai wajen gina tsare-tsaren ilimi da al'ummomi masu yawan harsuna da zai kawo ci gabon daukan matasa aiki da koyorwa tare da bunkasa rayuwa. Kuma a yi la'akari da matsalolin da tsarin ilimi yake fuskanta, wadanda wani lokaci na yawan masu koyon Faransanci da kuma Karancin malamai, da kuma yadda malamai ke ajiye aiki ko yin ritaya (ko shi ya isa ya hana koyor da Faransanci a makaranta); matsala ce ta koyor da harsuna (har da Faransanci) wanda dama ta ganin da mace da ta shafi harshen kasashen waje na biyu.

■ Koyon faransanci a tsare-tsare ilimi mai harsuna da yawa

Ilimi da tsare-tsaren harshen na taka muhimmiyar rawa a koyon harsunan Kasar waje, ba don tilastawa da manhaja ta yi ba har da irin nauyin da aka dora a kansu. Sake duba aiki koyorwa da sake ba da damar samun horo a wasu manyan birane da sa harkar dumokaradiyya a ba da damar samun horon harsuna da yawa suna daga cikin kalubalen dake sa tsare-tsaren ilimi su kula da bukutun jama'a na mu'amala.

Haka kuma tsare-tsare na kasa da ake zabe maimakon tsarin harsuna a cikin kasa, yana da babban tasiri a fagen tsarin ilimi, misali game da amfani da shi a kasa da kasa.

Ta haka ne ma wasu jihohi suke bukatar sauye-sauye da yawan yarjejeniyar taimakon juna a madadin sabunta zirgar-zirgar malamai, da karfa da barunsu na sanin harsuna, da gudanar taimakon tsare-tsaren harshen da zirga-zirgar dalibai da sauransu.

■ Yarjejeniyoyin taimakon juna game da koyon faransanci

Yarjejeniyoyin da ake sa wa hannu tare da kasar Faransa galibi su ke zubar da koyor da Faransanci. A tsarin yarjejeniyar Kasar Faransa ke ba da gudumawar kudi makatan da ake dauka daga kananan hukumomi zuwa kasa da yanki FSPI (Asusun Hadin kai don Kirkirar Ayyuka, Kungiyoyin Jama'a, Francophonie da Ci gabon Dan Adam) don gudanar da aikace-aikace na raya cigaban al'ummomi; ta makarantu da gudanar da bincike.

A bangaren taikomon juna na Faransa, (a fadan **le Label FrancÉducation**) za a iya ba da misali da hukumil ilimi da masu taimakon harshe dake Faransa da kasashen waje. Har wayau Faransa tana zabur da kungiyoyin dake taimakon ilimi kamar France Éducation International (FEI) a madadin karfa da Faransanci a ma'aikatun gwamnatid masu zaman kansu na tsare-tsaren ilimi na kasa a makarantu Fansanci da aka yarda da su a kasashe.

A shekara ta 2020, **le Fonds Langue française** (Asusun tallafawa Faransanci) ya tallafawa ayyuka guda 29 da cibiyar koyor da Faransanci ta gudanar da Alliance Française da kuma Institut français, wadanda suka hada da hadin guiar Faransa da Brazil don yawon bude ido na Faransanci; da taron masu ba ilimin Faransanci na Bulgaria, da masu aikin taimakawa makarantu a Amurka « Les petits penseurs » (Kananan masu tunani) a cikin Amurka, an yi nufin masu sauraron makaranta.

Duk da ofisoshinta guda 98 da kasashe 95 l'Institut français ita ke jagorancin IFprof wadda ta tattaro kwararru guda 42,000 daga kasashe 100 wanda aka ba kayan aiki (20,000) na dakin karatu na zamani da ya amfani fiye da mutane 500,000 a shekara ta 2021 (wanda ya miya yawansu 2019).

A lura da cewa halattar darasin ilimin Faransanci na (FLE) a kashi na 832 na Alliances françaises a kasashe 131 da masu koyon FLE guda 490, 000 a duniya a shekara ta 2019 (tare da masu koyo guda 111,000 a kanfanoni ko cibiyoyi) ya karu da giye da (+3.4%) tun a shekara ta 2018; kasashen: Madagascar da Indiya da Amurka, da Mexico da Faransa suna kasashe biyar na farko inda ake koyon Faransanci a cibiyoyi, sannan sai kasar China da Brazil da Colombia da Peru da Zimbabwe ga kuma masu d'aukar darasin Faransanci masu yawa koyaushe a 2019, ga kwasakwasai na ma'aikatu da masana'antu nan ana ta yi a duk shekara da suka karu da fiye da (+16%).

Yankin Latino Amurka shi ne a sahun farko da yawan masu koyo 130,000 da aka yi wa rijista a kashi 172 na ofisoshin Alliances Françaises a duniya mai ofishi 236.

A nata bangaren, cibiyar OIF tana da cibiyoyi ne masu ba da babban horon sanin makamar ba da horo da yadda ake gabatar da mukalolin ilimi na fannoni daban-daban na koyor da Faransanci a tsarin ilimi. Wannan tsarin da aka fara gwada shi a 1993 a Asia-Pacific (CREFAP). A shekara ta 2005 an kai shi Tsakiya da Gabashin Turai (CREFECO) daga shekara ta 2021 aka kai shi Afirka da Gabas ta Tsakiya (CREFA).

Manufar shirin shi ne ya kai ga fiye da malamai 50,000 da kuma masu koyon Faransanci fiye da 4,000,000.

■ Shedar sanin makama a harshen faransanci

A cikin tsare-tsaren da aka samar na tantance malamai, na APPRENDRE EV@lang- wanda FEL ke tallafawa da AVE an kaddamar da shi a 2021 a tsarinsa na ba da horo da zai tantance kwarewar malamai a tsare-tsaren ilimi na kasashe 26 masu magana da harshen Faransanci.

Ko a halin korona da aka shiga, shedar sanin Faransanci ta tattaro nambobi musamman matassa da yawansu ya kai 214,221 (sun hada da 108,376 na 'yan makaranta fannin DELF na harshen hukuma da aka tace a tsarin ilimi na kasa) a shekara ta 2021, a cikin jimlar 381,597 na daliban DELF-DALF. Yawan dalibai da suka rubuta jarrabawar DELF har yanzu Karuwa yake har ya yi yawa sosai a shekarar 2019, da matasa 318,474 masu rubuta jarrabawa (wadanda a ciki 163,121 sun yi rijistar jarrabawar DELF) a cikin jimlar 519,611 na dalibai masu jarrabawar DELF-DALF, wannan ya tabbatar da sha'awar dalibai ta neman shedar satifket na matsayin sakandare.

Makarantar DELF ta sami karbuwa a kasar Italiya (dalibai 22% suka yi rijista a shekarar 2019) a kasar Jamus kuma (dalibai 28% ne suka yi rijista).

■ Bunkasa da raba kayon koyon dabaran harshen faransanci

Ta fuskar hulfa da kasashen waje game da koyor da Faransanci, kwasa-kwasan da ake ba da horo a kansu domin samun shedar difloma suna bukatar jarrabawa ta musamman. Mai koyon irin wannan Faransanci na musamman (FOS) laile yana bayyana wani irin sauvi ne dake nuna amfanin ilimin sanin Faransanci. Akwai irin wadanan horo da ake bayarwa a fagen ilimi mai surfi ta wajen ba da digiri na biyu da ake kira "na kwarewa".

A duk Kasashen duniya, ga fannonin da suke maida han-kali a kai: harsunan Kasashen waje a aikace, da kungiyoyin al'adun Turawa da harshe da yin tafintan turon Karawa juna sani, da Fassara da kuma kebabun kalmamo da dabaran sadarwa a tsakanin al'adu (na adabi da harsuna) da harsunan zamani da sadarwa kasa da kasa da malamin harshen Faransanci da harshe da fa naurar fassara mai sarrafa kanta da sauransu.

Sannan sau tari ana, samun harshen. Faransanci a matsayin wani ginshikin abubuwani da ake ba da horan koyon aiki mulki, da ilimin hulfa da kasashen waje da harkar jakadanci ko abinda ya shafi tsorun kasa (musamman a Afirka).

A Kasashen Turai, da Arewacin Afirka har zuwa Asiya, an ba da horo ba kawai a fannonin da suke da nasaba da harshuna ba; sun hada da: zanen gina gidaje da aikin noma, da kayan abinci da aikin Jarida da Likitanci da Kiwon lafiya da aikin gudanarwa, da aikin injiniyan masana'antu da yawon-bude-ido da kasuwanci da ciniki da harkokin kudi da tsarin shari'ar kasa da kasa (na hukuma da mai zaman kansu); da tattalin arziki da gudanarwa da lissafi har da ilimin kumfuta da ilimin kimiyyar sinadarai da tsirrai da harkar tsare-tsare da sufuri da kimiyyar siyasa da sauransu.

Sauran koyan aiki kamar satifket na kwarewa a Faransanci (DFP) wanda cibiyar kasuwanci da masana'antu ta birnin Paris, wadda ake kira "FDA-CCIP" kwararriya a fagen horar da masu ba da horo, da kuma bunkasa ba da horo da ba da satifket na kwarewa a Faransanci (FOS). Sukan ba da dama a kwarewosa a iya Faransanci, musamman a sashen kasuwanci da harkokin Kasashen waje, da yawon-bude-ido da karamci da sana'ar sayar da abinci ta hanyar koyor da kwasakwasai na kasa da kasa.

Cibiyar kasuwanci da masana'antu wato FDA-CCIP ta ce, yadda ake neman horon kwarewa a harshen Faransanci bai gushe ba duk da matsalar rashin lafiya da shafi cibiyoyin koyor da harshen. Kirkiro da yin karatu daga gida na zamani ta taimaka wajen ba da horo a zamanance.

A irin yadda ake nuna sha'awar samun satifket na kwarewa a Faransanci (DEP) za a ga irin cigaban da aka samu na amincewa da cibiyoyin koyor da harshen bias tsarinta na ba da satifket na kwarewa a harshen (daga 30 a shekarar 1978 zuwa 70 a shekara ta 2020). Haka kuma za a ga yadda ake sha'awar tsarin koyor da masu ba da horo domin tace shirin ba da shedar kwarewa a harshen Faransanci. A cikin fiye da dalibai 23,000 da suka nemi gurbin karatun samun shedar (PFE) a tsakanin shekara ta 2016 da farkon rabin shekara ta 2021, kashi 72% an ba su shedar (PFE) ta kasuwanci, kashi 13% shedar (PFE) na aikin sakatare; shai 6% na yawon-bude-ido da karamci, kashi 5.5% shedar harkokin Kasashen waje. Kashi 80% na dalibai daga kasar Switzerland da Faransa da Italiya da Amurka, da Egypt da Algeriya da Is-paniya da Labanon da Austria da Rasha da Belgium suke.

Abin da aka gani ya nuna Kasashen Turai su ne kan gaba wajen neman horan samun shedar kwarewa a harshen Faransanci. Kasar Kenya da Indiya da Mexico nan ma ana nuna sha'awa. Har yanzu ana bukata a Arewacin Amurka, sai kuma 'yan bukatar da ake da ita a yankin Asiya inda bukatar koyon dabaran sanin Faransanci da kwarewa ke samun ci gaba.

A cikin dabaran koyorwa na (FOS) da aka bunkasa akwai kaddamar da **Cles du Francais Pro** a watan Maris 2021 na FDA- CCIP da kuma institute Francais da zai tallafawa tsarin koyor da harshen Faransanci tare da bunkasa ba da shedar kwarewa a Faransanci.

Samar da tashar talabijin ta **TV5MONDE** ya ba damar kara samun koyorwa a fannoni daban-daban na kwarewa (kasunawanci da yawon-bude-ido da gidan abinci da harkar salo da zane, dangantakar kasa da kasa da diflomasiyya) da ake gabatarwa a TV5 Quebec da Canada da taimakon kudi daga – "office Quebecois de langue Francais". Akwai aiki da ake yi domin bunkasa koyorwa da dawo da tattalin kwarewa ta hadin guiba da sashen "cite internationale de langue Franciase a Villers- Cotterests" (Faransa).

Ba a kokonton samun damar da ake ganin shedar kwarewa ta FOS na da ita a Kasashen waje ganin irin canjin tsarin ba da horon samu sheda na FDA-CCIP, wannan yaba cibiyoyin koyor da harshen waje da ba da horo su karkasa masu koyor da kuma samar da masu koyor da kasa da kasa da ake bukata su yi aiki da Faransanci. Kamar yadda Mrs. Florence Mourthon ta ce, "Muna da manyan masu koyor kadan, amma matsaikata masu yawan gaske domin neman ilimi da sanin kasuwanci".

■ Yawan masu koyon faransanci a yanki da kasa
A shekara ta 2018, yawan masu koyon Faransanci ya haura miliyan 5.1 na dalibai a makaranta da manyan koleji da manyan makarantun ilimi masu zaman kamsu da kuma yawan cibiyoyin koyor da harshen a kasashen waje wadanda ba tsarin makarantaba. A yankin Arewacin Afirka zuwa Gabas ta Tsakiya akwai dalibai na (FLE) guda 4420, sai yankin Afirka kuda da Sahara zuwa yankin Tekun India akwai kasha (25%) sai kasar Turai (19%) sai yankuna Amurka zuwa Karibiyan (9%) da kuma Asiya da Oshaniya (3%).

A ko ina a duniya da ake koyor da Faransanci a duniya yawan masu koyor ya da kashi 0.1% tun a shekara ta 2018, wanda ya nuna rayuwar masu koyon Faransanci a kasar da kashi (-10%). A daya yankin da ba kasar turai ba kuwa ansami karuhan masu koyon Faransancin ne.

Yawan masu koyor ya karo ne sosai a Kasashen Arewacin Afirka, saboda idan aka hada da na Algeriya da Moroko da Tunisiya suna da masu koyon Faransanci a matsayin harshen kasar waje fiye da miliyan (17million). Yawan dalibai ya rabu ne daban – daban a matakhan karatun da suke a fannoni da tsarin masu amfani da "harsuna biyu" wato "da Faransanci" don wasu batutuwa da kuma a wasu matakhan karatu, amma ana mutunta cancantar "harshen waje" da ake amfani da su zuwa Faransanci a wadannan kasashe.

A kasashen "da ba renon kasar Faransa ba ne" a Afirka
akwai kashi 25% sauran kasashe kuwa wadanda (ke cikin OIF ko ba sa ciki), kamar yankin kasar Kamaru masu magna da Ingishi da kasar Mozambique, ko Ghana yawan na su masu koyon suna tafiya daidai da na Uganda da Angola da South Africa ko Kenya. A Afirka kusa da hama da yawan ya karo ne kamar a Angola da Etiopiya (kafin rigimar da aka yi) har a Sao Tome da Principe da Seychelles.

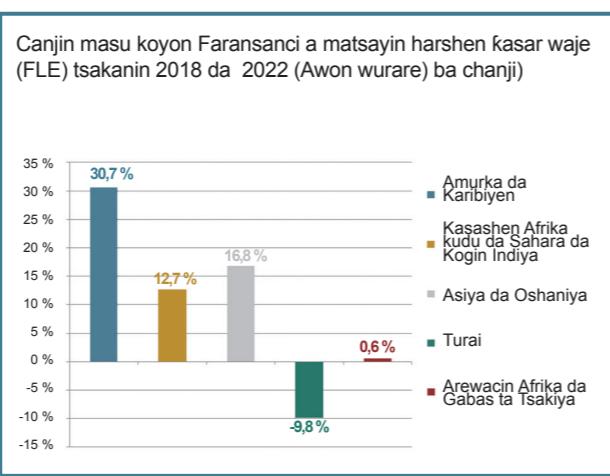
Kasar Turai nan ne aka fi koyon Faransanci inda Italiya da Romaniya suke kan gaba (wajen yawan masu koyor) tare da Jamus da Ispaniya sai bangaren da ba renon Faransa ba na Belgium da Switzerland da Netherland da Greece da Portugal. Kasashen renon Ingilishi (Ingila da Irlan) suna koyon Faransanci a matsayin harshen farko na kasar waje wanda ya ba adadin masu koyor na (FLE) fiye da miliyan 0.5.

A kasashen da ba renon Faransa ba ne, idan koyorwa ta ba da dama a koyor da harshen waje da waje ala tilas, to shi ne Ingilishi (wanda hukumomin ilimi sukan ce ba dole ba ne amma galibi haka yake. Damar da mutum yake da ita ta barin harshensa na waje a tsarin makaranta a kasar Ingila galibi yana rage yawan masu koyon Faransanci na (FLE).

In ana gasar nuna fifikon harsuna a kasashen Turai danganne da al'ada ko kusancin muhalli da kuma matsalolin da ke shafar ko wane harshen da ake "tallatawa a kasuwa", da kuma irin ribar da harsunan za su samu ya danganta ne da tsarin da hukumomi suka yi da zai ba dalibai da iyaye damar zabar (harshe). Idan harshe na biyu ko (na uku) na kasar waje ba na dole ba ne gasar ta fi zafi a tsakamin harshen Ispaniyanci da Rasha da Jamus da Italiya (---) a nan Faransanci bai samun nasara koyaushe.

Yankunan Amurka da Karibeyan su ne na uku a fagen koyon Faransanci na FLE, Sai Kanada (ban da Quebec) da Amurka da Costa Rica da Brazil da Mexico da Argentina da sauransu. Yawan masu koyo ya karo da kashi +31. 17% a wannan yanki, wanda kari ne mai muhimanci na koyon Faransanci a kasar Costa Rica da Chile.

A Asiya – yankin Oshaniya yana da karancin masu koyon FLE, sai dai wadansu kasashen na yankin sun yi fice da yawan masu koyon (kusun 50,000) amma matsakaici ne yawan idan aka dubi yawan makaranta kamar a kasar Australiya da india da China da Laos da Cambodiya da Azerbaijan ko Vietnam Cambodiya da Malaysiya da Thailand da Vanuatu an samu ci gaba said an akwai rashin nasara, misali, a kasar Japan da Kazakhstan.

SASHE NA 3

HARSHEN FARANSANCI DA AL'ADA A YANAR GIZO

MATSAYIN FARANSANCI A YANAR GIZO

■ Ci gaba a takaice

An inganta samfurin da aka yi amfani da shi a wuncan bugun littafin ta wasu fannoni misali kyakkyawar hanyar samun data game da harshe, sharewa ko shiga wurare iri – iri na nazari ga kuma data ta masu magana da harshen na biyu a kasa da kuma kula da masu magana da harsuna masu yawa²² tare da ci gaba da warwarar bayani. Akwai rashin tsarin da ba makawa a irin wannan aiki da neman hanyoyin da za a magance) an kuma samar da data duka a watan Mayu, 2021.

Koda yake harshen Faransanci shi ne na hudu²³ a sadarwar Internet:

- Harshen **Hindi** shi ne biye da shi ko watakila ma ya wuce shi, wannan wani babban ci gaba ne.
- Tazarar da yaba wadannan harsuna yanzu: (Portugal da Rashea da Larabci da Jamus da Japan da Malay) ta **ragu sosai**, soboda haduwarr wadannan dalilai:
- Yadda ake shige internet a karshe renon Faransa masu ci gabon masana'antu ya cika sosai kashi (85%) a misalce, abin da za a iya karawa bai da yawa;
- Kudin da ake biya a digital a kasashe masu magana da harshen Faransanci yana da sauk a dawo da shi fiye da yadda ake shiga digital a duniya.

Wanna raguwa da ta shafi Faransanci an riga an lura da ita a wasu gwaje-gwaje da aka yi a shekara ta 2019 da 2020, ya auku ne saboda bambanci mai girma da aka samu a duniya na yadda kasa ko kasashen dake magana da Faransanci suke shiga digital. Wannan bambanci yana da girma kuma a kasashen Asiya da kuma kasashen Arab wanda yawan masu shiga ya kusa kai yawan na kasashen yamma. A hangen nesa, ana sa ran karuwar yawan jama'a a Afirka zai taimakawa amfani da harshen Faransanci a internet. Sai dai kuma idan aka cigaba da biyan kudin digital a kasashen Afirka renon Faransa, zai shafi kasancewar harshen Faransanci a internet cikin kankinan lokaci.

²² A shekara 2018, kirat dauki matakint yawan harsuna da yawa kusan 25%, da sakamakan yaren farko da na biyu (L1+L2) don haka aka kafa, a matsayin kashi, bisa 125% don yin la'akari da yawan harsuna. A cikin wannan sabon sashe na 2022, saboda haka, bayanan Ethnologie, ma'aunin harsuna da yawa ya karo zuwa 43%.

²³ A kan harsuna 329 tare da masu magana da harshen suna sama da miliyan daya.

MA'NAR MANUNAI DA AKA SAMAR DUKA IRI 'DAYA NE, AN RIKE (MAI KARFIN) WANDA YA DACE DA AWON MANUNAI GUDA SHIDA:		
MAI AMFANI DA WEB	YAWAN MASU AMFANI DA WEB	AMFANI
=	=	=
Yawan masu Magana da harshe 'yan asali (da aka samu nauyin hada data na kasashe da kuma datar wurin harsuna)	Yawan masu amfani da web na duniya (yawan masu amfani da aka samu da ya nuna kashin na kowace kasa)	Yawan harshe da ake da shia hanyoyi da yadda ake aiki da shi (misali, yawan hanyoyin hulda da masu amfani da hanyoyin sadarwa)
JERIN KASASHE	ABUBUWAN DAKE CIKI	YADDAAKE HADASU
=	=	=
Sayin kasashe bias yaddaYawan shafukan gamaka jera su ta manunin bayu nin al'umma (misali ingancin gwamnat-in-e da yawan kowane harshe)	Yawan shafukan gamaka jera su ta manunin bayu nin al'umma (misali ingancin gwamnat-in-e da yawan kowane harshe)	Girman yadda ake hadasu kamar hada harshe da hanyoyin ko harshen fassara a wajen sadarwa

Wannan manuni ya tattaro duk martabar da kasancewar harshen a internet.

Duk martabobi (gyararrun kura-kurai a madogara) wadanda aka samo daga samfuri sun ba da wadannan rabe-rabe.

DARAJA	LANHARSHE	HALLARA
1	Ingilishi	25,00 %
2	Sinanci	15,00 %
3	Ispanianci	7,00 %
4	Faransanci	3,50 %
4	Harshen Hindi	3,50 %
6	Harshen Portugal	3,00 %
6	Harshen Rasha	3,00 %
8	Larabci	2,50 %
8	Jamusanci	2,50 %
8	Harshen Japan	2,50 %
11	Harshen Malayshiya	1,80 %
12	Italiyanci	1,40 %
13	Harshen Turkiya	1,20 %
14	Harshen Korea	1,20 %
15	Harshen Bengali	1,20 %
	SAURANSU	25,70 %

■ Amfanin harshen Faransanci a hayoyin sadarwa digital

Muhimman hanyoyi guda biyu dake nuna harshen Faransanci a sadarwa digital su ne:

1. **Rahoto (L1 + L2)/ L1**, mai numa yawan yadda ake amfani da harshe a matsayin harshen a na biyu, in da Faransanci shi ne na biyar.
2. **Yawan kasashe in da ake da masu magana da harshe**, a nan Faransanci shi ne na biyu bayan Inglishi²⁴.

Wannan ya sa za a cika sabon manuni a: **ga yawan yaduwarr harshe a duniya (DML)**. An bayyana shi kamar haka: $DML = (L1 + L2)$, $L2 \times \text{percentage na kasashe da ake magana da harshen}$.

Sabon manuni ya ba da damar a raba kasashe ta hanyar hada tsari biyu dake nuni da yanayin kasa da yawan ja'ma'ar da ke wurin da harshe yake: wannan haka yaba da wata kima da za a juya ta zuwa wani kasha a tsari da bambanci. Shi DML, a tsarance shi ke nuna halin da harshe ke ciki a cyberspace (wato a fagen cyber).

Harsunan da aka ba da rahotunsu ($L1 + L2)/L1$ da ma'aunin da yafi 2,5 suna kan tsari kamar haka: Dioula, da Swahili da Ingilishi da Bamanakan fa Faransanci da Ourdou da Malais da Sotho ta Arewa da Thailandese. Kuma harsunan da ake magana da su a fiye da kasashe 35 su ne: Ingilishi da Faransanci da Ispaniyanci da Larabci.

Ta fannin ninka yawan kimar harshe a fadin duniya (DML) ta duba yawan masu magana da harshe, wannan yana nuna **matsayin yaduwarr cyber a duniya (DCL)** da ta harshe (DCL – DML x % Conn), manuni ne dake takaita karfin harsuna dake bazuwa a duniya ta sadarwa digital. Idan aka kara da yadda ake shiga internet kimar DCL ita ke gyara DML in an yi la'akari da matsayin kowane harshe a internet.

Yawan da aka karkasa, shi ke ba mu damar aunawa da kuma ganin irin tazarar da ke nuna harshen Ingilishi da Faransanci suke kan gaba fiye da sauran harsuna, bisa tsarin dake nuna yadda aka shiryu da kowane harshe a tsarin game-duniya (DML) da kuma shirin amfani da harsuna masu yaawa da ake yi a internet (DCL). Adadin kimar shi ke nuna rabon manuni guda biyu da ya shafi duka harsunan da aka yi la'akari da su kamar haka: Ingilishi da Faransanci suna da kashi 25% na rabon da babbar tazara a gabon

²⁴ Kididdigar da aka yi don harsuna 329 na fiye da masu magana da miliyan daya L1, tare da data na yanan gizo a Satumba 2021 kuma dangane da kasashe (ko yankuna) 215 da aka zaba a cikin kirar.

harshen Jamus da Rashea da Ispaniyanci, sannan sai Larabci da Malay da Italiyanci da Sinanci.

HARSHE	DML	DML%	DCL	DCL%
<i>Ingilishi</i>	2,51	12,68 %	1,61	14,24 %
<i>Faransanci</i>	1,69	8,52 %	1,09	9,66 %
<i>Jamusanci</i>	0,48	2,45 %	0,42	3,75 %
<i>Harshen Rasha</i>	0,40	2,01 %	0,31	2,76 %
<i>Ispaniyanci</i>	0,37	1,90 %	0,27	2,40 %
<i>Larabci</i>	0,30	1,51 %	0,18	1,56 %
<i>Harshen Malayshiya</i>	0,33	1,69 %	0,17	1,51 %
Italiyanci	0,22	1,13 %	0,17	1,50 %
<i>Sinanci</i>	0,25	1,27 %	0,16	1,46 %

■ Matsayin sauran harsuna

Harsunan da ake amfani da su a internet in aka cire son zuciya (in aka kwatanta da yawan Faransanci wanda yake da kashi 65,5%) su ne:

Harsuna	Adadi masu magana Masu magana ta yanar gizo
Harshen Norway	97,87 %
Harshen Denmark	97,83 %
Harshen Sweden	93,49 %
Harshen Japan	92,62 %
Harshen Holland	92,02 %
Harshen Luxembourg	91,90 %
Harshen Switzerland da Jamus	91,56 %
Harshen Catalan	90,50 %
Harshen Flemish da Yamma	90,43 %

■ Matsayin ingilishi

Matsayin Ingilishi yana ta samun koma-baya ne daga kashi 30% a shekara ta 2017 sai ya dawo kashi 25% a shekara ta 2021; sai dai kafofin sadarwa suna bayanin son zuciya saboda rashin la'akari da amfani da harsuna da yawa, suna bayyana kashi fiye da 50%. Gaskiyar magana ita ce, an sami sauvi sosai a sadarwar internet a shekara goma da suka wuce saboda turuwar masu sadarwa a internet da harsunan Asiya da kuma Larabci. Yawan masu amfani da Ingilishi kuwa na ($L1+L2$) kamar yadda masu kula da harsuna da al'adu mabambanta a internet suka kiyasta ya kai kashi 32% a shekara ta 2007, sai dai a halin da ake ciki ya dawo kashi 15%.

AL'ADUN MUTANAE MASU MAGANA DA HARSHEN FARANSANCI DA KE ZUBE A YANAR GIZOI: ABUBUWAN DA SUKA SHAFE SU DA KUMA MATSALOLINSU

Duk da muhimmancinc al'ada da ayyukan fasaha mabambanta da ake bayyanawa a kasashe renon- Faransa, ba a ciki samun su a kafar yanar-gizo ba²⁵. Tsarin da ake bi na sa wa da raba al'adun ya rikita nema da samarwa musamman don ya amfani GAFAM²⁶. Masu juya wannan kafar sadarwa ta game-duniya suna amfani da fasahar ci gaba wajen raba al'adar yadda suka ga dama, wanda hakan ke barazana ga fito da al'adun kasashen renon Faransa.

■ Muhimman abubuwani al'da da kirkira²⁷

CCI, yau suna ba da babbar gudunmuwa a duniya ta fuskar daukan aiki da tattalin arziki. Canjin da suka kawo a sadarwa ta digital ta shafi kasashe duka sannan suna tafiya tare da ci-gaban fasaha da canjin kafofin sadarwa ga jama'a. Duk da bambance-bambancen yankuna, mafi yawan jama'ar yanzu suna amfani da hanyoyin sadarwar digital, su shiga CCI.

Silma da kida da rawa da waka da ake kallo suna ta komowa hanyar sadarwa ta digital tun shekaru masu yawa. Fitattun 'yan fim na duniya tuni suka shirya tsaf suna ta cin kasuwar kwashe masu kallo da yawa.

Ta bangaren kasashe renon-Faransa, ana ta fitar da shirye-shirye iri-iri na (TV5MONDEplus da aka kaddamar a watan Satumba na shekara ta 2022, da kuma le Fonds Francophonie TV5MONDE plus wanda aka kaddamar a watan Maris na shekara ta 2021), ko kuma sun dade suna wanzuwa tun shekara masu yawa (le fonds/image de la Francophonie).

MENENE ABIN GANOWA?

Wannan sabon ra'ayi, wanda aka kirkira kuma ya habaka tun 2016 daga Kanada, yana bayyana tsarin gamuwa tsakanin abun ciki da jama'a a cikin yanayin digital :

- Ainihin siffa ta kowane abun ciki da ke kan yanar gizo don zama mai iya ganewa cikin sauvi kuma mai amfani wanda zai samu bukatu akan injunan bincike;
- Girman da ba zato ba tsammani na gano abun ciki wanda mutum haya tsammani da/ko wanda bai sa da shi ba;
- Shawarar abun ciki na al'adu ba tare da bukatar mai amfani ba;

Ganowa don haka ya kunshi abubuwani al'adu na bukatu :

- ganowa (nassoshi da index);
- samuwa (ci gaba da samar da isasshen tayin : shawarwari (habaka ganuwa).

■ Fasahar hanyoyin tsari da aka gano

Fitowar tsararre yanan gizo 3.0 kuma daidaitacen komfuta yadda za a karanta bayani, yau, ya sa hanyar sadarwa tana tsarawa kuma tana raba bayanai da za a sake amfani da su a bayyane. Abubuwa biyu suka dace da abin da aka gano na sadarwar zamani. Da ta da hanyar samar da yaki, kowane kashi yana da na shi bambanci lissafi a zuciyar tsarin ba da shawara.

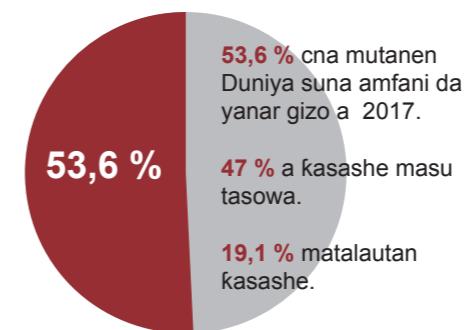
Na'urar da za ta iya raba data (ta rarraba) a tsakanin hanyoyin guda biyu yana da muhimmanci ga abin da ke samar da al'ada a cikin hanyoyin sadarwa zamani.

²⁵ Yanayin wasan ganowa da samun damar yin amfani da abun cikin al'adun Faransanci akan Intanet, 2020. Duba qrcode.

²⁶ Takaiteccen suna da a ka kirkiro daga sunayen manyan rukunai: Google, Amazon, Facebook, Apple, Microsoft, da sauransu, wadanda za a iya karawa da Spotify, Deezer, da sauransu.

²⁷ A al'adu da m masana'antu a duniya a cikin digital zamani, Bincike da za'yai domin OIF da Post-Advisors suka yi, Juin 2021. Duba qrcode.

Adadin masu amfani da yanan gizo a Duniya

Tushe : *Les Industries culturelles et créatives dans le monde à l'heure du numérique*, étude Post Advisors, juin 2021

Babban fanni na tattalin arzkin duniya

\$ 2,250 billion
gudunmawar shekara-shekara na masana'antu kere kere ga GDP na duniya dadai da 2.6%.

Gurbin aiki **miliyan 30**
a ma'aunin duniya, ciki har da na yau da kullun.

20 % na matasa
20 % na ma'aikata a sashen CCI suna tsakanin shekaru 15 zuwa 29..

45 % na mata
45 % na ma'aikata CCI mata ne

Tushe : *Les Industries culturelles et créatives dans le monde à l'heure du numérique*, étude Post Advisors, juin 2021

Adadin streaming na vldéo da kide

62% na amfani da dijital na duniya na jerin asali Netflix. (OIF, 2020)

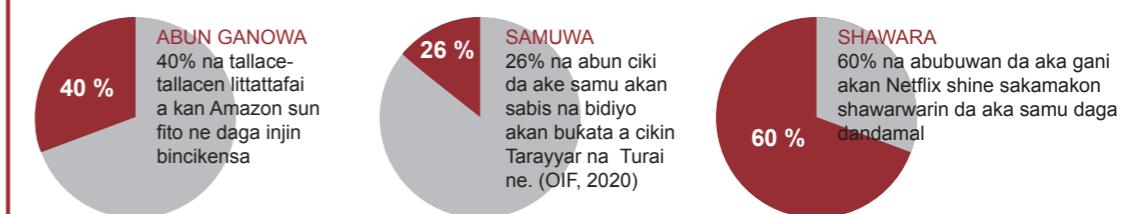
345 miliyan masu amfani aiki kowane wata a Spotify 2021 (*Les Echos*)

Ana dora sa'o'i 500 na bidiyokowane minti daya (*Statistica*)

Streaming na video yana da kashi 61% n na zirga-zirgar intanet na duniya (*Statistica*)

Tushe : *Les Industries culturelles et créatives dans le monde à l'heure du numérique*, étude Post Advisors, juin 2021

Aakaluma Kalubalen ganowa

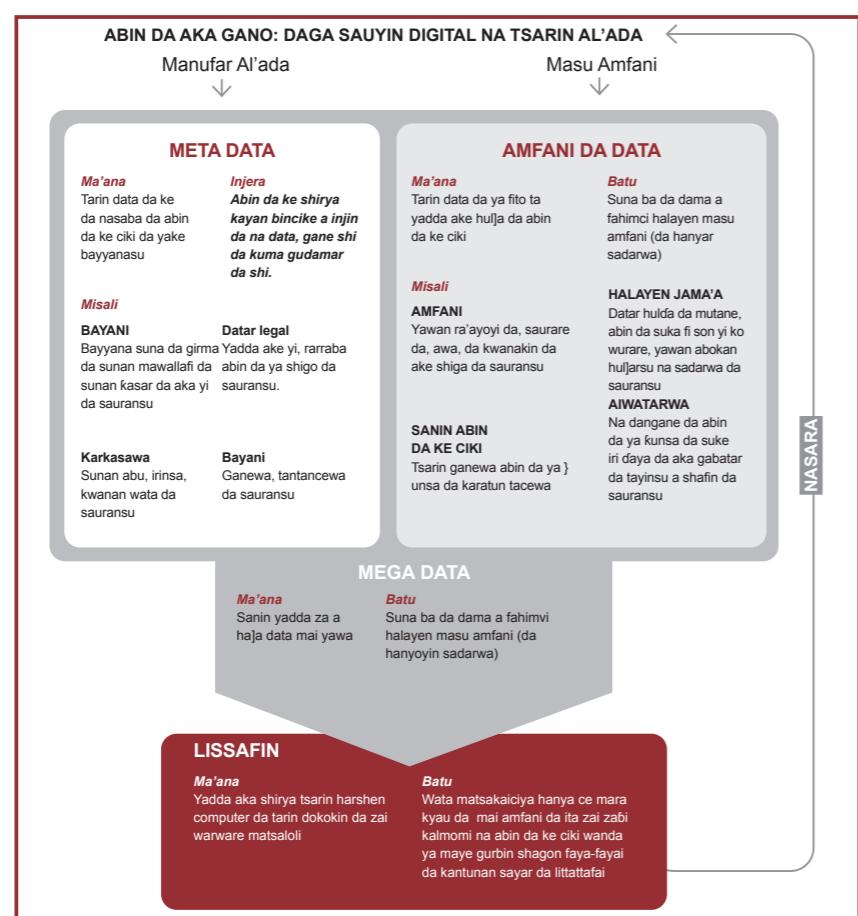
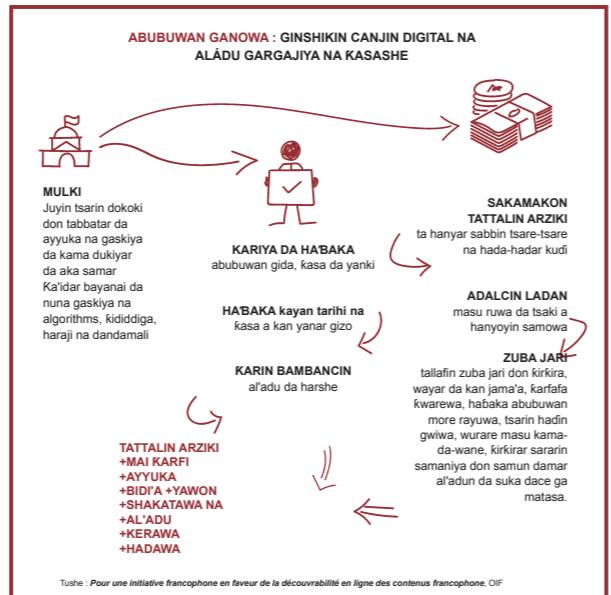
Tushe : *Les Industries culturelles et créatives dans le monde à l'heure du numérique*, étude Post Advisors, juin 2021

■ Abin da aka gano da ikon kasa da masu ruwa-tsaki

Hatsarin daidaita amfani da al'ada da karancin samun tatalin arziki don ci-gaba kowace al'umma yanzu suna da muhimmanci.

Abin da aka gano ya kunshi abubuwa da suke da nasaba da ikon kasashe: kamar adana al'adun jama'a da tallafawa da kuma shiga kasuwannin duniya da na kasa domin nuna al'adu a hanyar sadarwa digital; da karfina 'yan fim na kasa suke da shi wajen aiwatar da issassen tsarin hanyoyin gudanarwa. Tsarin digital kasashe renon-Faransa daga shekara ta 2022 zuwa 2026 wanda kasashen suka amince da shi a watan Disamba na shekara ta 2021²⁸. Ya yi la'akari ire-ireni kalubalen da za a fuskanta.

Kasashe-renon-Faransa da gwammnacinsu, da masana'antu, da masu zaman kansu da jaruman fim da jaruman kungiyoyin farar hula da kungiyoyi na kasa da kasa duk suna da ruwa-da-tsaki da abin da aka gano.

LITTAFIN DA KUMA MAWALLAFAN HARSHEN FARANSANCI

Ba sai an tambaya ba rubutu shi ne hanya fitacciya na bunkasa al'adun magana da Faransaci mabambanta. Shi ne kuma zuciyar da take kirkira da kagowa da karfafa harshen Faransaci. Littafi a kowace irin sifa yake har da na digital, an buga shi ne daga sanin tarhin al'ada. A karkashin wadannan fannoni guda biyu wato: al'ada da tattalin arziki, an lura tun-tuni, suka bayyana sabanin ra'ayi wani lokaci mai tada hankali sai kuma dai yana kunshe da arziki da alkawura.

■ Taron da aka yi a kan matsayin littafi a duniya

Taron matsayin littafi a duniya an yi shi ne a ranar 23 zuwa 24 watan Satumba na shekara ta 2021 a birnin Tunis. Mahalarta taron (da suka je ko a ka gansu ta hanyar sadarwa) sun fi mutum dari hudu; marubuta da jarumai da shugabannin cibiyoyi ilimi da na kungiyoyin siyasa daga ko'ina da ake magana da Faransaci a duniya. Kasashe da gwammnacinsu da suka shirya taron su ne: (Cote d'Ivoire, da Republic of Guinea da Quebec da Swiss Confederation da Tunisia da the Wallonia Brussel Federal). Har da kungiyar duniya ta masu magana da Faransaci. Taron ya hada masu ruwada-tsaki a harkar littafi guda dubu daga kasashe arba'in da biyar. An fitar da batutuwa muhimmai guda goma da za a aiwatar (daga cikin guda 50²⁹ da aka gabatar)

Game da wadannan shawarwari an ba da misali da kasashe guda tara³⁰. An cim ma matsaya ta musamman dangane da al'ada da ilimi da ya shafi kasashen da gwammnacinsu domin a tallata littatfa a kuma bunkasa karatu da kuma tallafawa masu kirkira, da aikin fassara zuwa Faransaci da yafa wadannan ayyukan da mawallafa da kuma karfafa manufar dakunan karatu.

Kafin a yi babban taro bincike masu yawa sun sa an gano halayen sharhi da ake yi da Faransaci da matsayinsu a kasuwa da kuma yadda za a bunkasa su; akwai ra'ayoyi guda bakwai³¹ na sharhin Faransaci da kasuwancinsa da ofishin wallafa da Faransaci na duniya ya kirkiro (BIEF) da nazarin da Bearing Point, suka yi mai suna: "Littafin harshen Faransaci a shekara ta 2020 da kuma 2050"³²

Sakamakon wadannan bincike ya ba mahalarta taron du niya damar jaddada matsaya a kan batutuwa kamar haka: Samun tsarin shari'a, damar zagawa da kayan aiki da kuma littafai da inganta dangantaka da sadarwa a tsakanin kwararru. Ta fuskar sadarwar nan, abin da aka sa a gaba shi ne samar da sadarwar digital ta ruwa-da-tsaki na littafin harshen Faransaci³³ na OIF. Wannan dama ce da za ta sa a nemi shiryey-shiryen da OIF ya yi da zai shafi duk wani mataki na tsara littafin kamar: kirkira da bugawa da rabawa da tallatawa. Sanna a dada bayyana goyon bayan tsaretsaren don mutane su karanta a kasashe ta hanyar sadarwa (CLAC) a cibiyoyin karatu da al'ada wadanda suke kasashe ashirin na kudu; da kuma ba da kyauta ga yankuna guda biyar na LA Francophone, a matsayin kyauta ga marubuci mai magana da Faransaci a duk shekara, da za ta ba shi damar zuwa "yawon-bude-idon-adabi" a fadin duniya.

■ Taron marubuta da harshen Faransaci
An kirkiro shi a shekara ta 2019; wadanda suka kirkiro su ne Leila Slimani da Marigariya Michel le Brios. An yi taron marubuta da harshen Faransaci na duniya a birnin Tunis, ranar 25 zuwa 26 ga watan Satumba, na shekara ta 2021 da taimakon OIF da wasu 'Yan kwamit in marubuta su ne asali wanda ya kunshi: Leila Slimani da Fawzai Zouari da Lauren Gaude da Yanick Lahens da Felwine Sarr har zuwa watan Janairu na shekara ta 2021. Marubuta kusan talatin daga kasashe biyar suka sami halarttar taron ko suka shigo ta hanyar sadarwa zamani; an tat-tauna a matsayin wata kafa ta ganawa da gudanar da taro da masayar ra'ayi.

²⁹ Pour une nouvelle dynamique du livre en langue française dans le monde : Cahier de propositions et 10 recommandations prioritaires, 2021.

Duba qrcode.

³⁰ Burkina Faso, Côte d'Ivoire, Faransa, Madagascar, Québec, Switzerland, Tunisiya, Vietnam da Tarayyar Wallonie-Bruxelles

³¹ Duba qrcode.

³² Le livre en langue française en 2030 et 2050, Étude économique prospective, Bearing Point. Duba qrcode.

³³ Duba qrcode.

Rahoton l'OIF Harshen Faransanci a Duniya 2022

Mai Gudanarwa : Nivine Khaled, Daraktan Harshen Faransanci da Bambance-bambancen Al'adu na Faransanci (DLC).

Babban mai Shiryawa da Rubutawa : Alexandre Wolff, Manajan Observatoire de la langue française.

Shiryawa da Rubutawa : Francine Quéméner, Kwarariyar Shirrin Observatoire de la langue française (enseignement du / en français) et les politiques linguistiques.

Rubutawa (DLC) : Véronique Girard, Kwararriyar Dhirrin (découvrabilité des contenus culturels) ; Aurélia Grosu, Mai bada umurni (langue française et multilinguisme dans les OI).

Masu taimakawa : Mirana Andrianasy (stagiaire) ; Pauline Hardouin (assistante de programme pour l'Observatoire de la langue française).

Masu ba da gudumawa : Bernard Cerquiglini, Souleymane Bachir Diagne, Jean-Marie Klinkenberg, Richard Marcoux, Florence Mourlon Dallies, Daniel Pimienta, Laurent Richard, Destiny Tchehouali, Rada Tirvassen.

Wannan aiki tsaru ne na littafi

Harshen Faransanci a Duniya 2022

Wanda zai fito Bugun Gallimard a Watan Maris 2022